

No NINANAAS tane Jon

Pa dale nunure no pana bung tutuno ing Jon ga pakat kawase ira linge Kraiss ga hapuasne tana, iesene ira haleng na ut na minanes di lik be Jon ga pakat ie hutate tano tinohon 95. Taitus ikino pana bung ne Domitian ga harkurai tusu Rom gom tange be aie no Watong, tike god, ma a haleng na matanabar ta ira katano ing Rom ga kure, di ga lotu tupas ie. Iesene ira Kristian balik pa di gale lotu tupas no tamat na gil harkurai me Rom kinong di ga nurnur be tike Watong sene mon, Jisas Kraiss no Natine God. Io kaie, ira Rom di ga haburuana be di na haragawai ta ira Kristian ma ira tamat na tirih ga ubal ari Kristian (nes Ninanaas 2:10; 2:13; 3:10; 6:9). No apostolo Jon um di gate bul ie ra hala na harpadano tano mugurlamin Patmos.

No surno ta ikin ra pakpakat i horek. **I tahut be dait na tur dades ta ira nudait nurnur ma dait na paas hasur ira walwalaam kinong tano haphapatam no ula hanuo Jisas Kraiss no Watong na lie harsakit ma ina paas hasur Satan ma ira nuno tultule.** No pakpakat i hung ma ira dades na harpadano tane God ing na kabit ira ut na sana. Iesene Kraiss i haragat ira Kristian be di na tur dades tano nudi nurnur ma ira bilai na tintalen tuk ter tano haphapatam waing God na haidane di. Ma ikin ra pakpakat i mes ta ira haleng na mes na pakpakat tane

God. I hung ma ra haleng na malalar (ma a haleng na malalar i manga hutate ta ari malalar tano pakpakat tane Daniel). Kike ra malalar a mangana nianga harharuat ma a mon pipilaina ta di. Ari pipilaina i dades ma sene no surno i palai, ma horek, be God na lie harsakit. Io kaie, i tahut be ira Kristian na tur dades ta ira nudi nurnur.

Tano luaina katano Jon ga nes Jisas Krai nong na hapuasne kakarek ra linge tana. Tano Ninanaas 2-3 Krai i hakatom ira liman ma iruo na lotu tusu Esia be di na tur dades nalamin ta ira walwalaam. Ninanaas 4-5 i hamanis be God i manga bilai ma i manga tamat sakit, ma hobi bileng tane Jisas no Natine, aie no Not no Sipsip nong i papok ira liman ma iruo na bulbulut ing i hamanis ira dades na harpadano. No liman ma iruo na bulbulut (6:1-8:1) i hamanis ira liman ma iruo na tahur ing a mon dades na harpadano sakit ine (8:2-11:19). Ma namur ta kike, a mon liman ma iruo na gingop ing i hung ma no ngalngaluan tane God (15:1-16:21). Satan, no raai, no tangetus harabota, ma no ut na hilawa duhat pai nale haruat ura hinilo pas no ngalngaluan tane God (12:1-14:20; 17:1-19:5). Krai na tapukus ma ina kure ira ut na sana bakut (19:11-20:15) iesene ira Kristian di na lala tano bilai na sigar mawe ma no sigar ula hanuo ma di na lon hathatikai (21:1-22:17).

Jon ga hinawas palai ta ira linge Jisas ga hapuasne ter tana.

¹ Ikin ra pakpakat i iangianga uta ira linge ing Jisas Kraiss ga hapuasne. Ma ne God ga ter tane Jisas be na hapuasne ta ira nuno tultule kakarek ra linge ing pai nale halis ma ina hanawat. Ma ne Kraiss ga tule no nuno angelo ukira ho iou Jon, no nuno tultule, be na hapalaine kakarek ra linge tagu. ² Ma iou te hinawas uta ira linge bakut iou ga nes, ma no nugu hininaawas i tutuno. Ma iou te hinawas uta ira nianga tane God ma tano tutuno Jisas Kraiss ga hapuasne. ³ Taitus tikenong na was kakarek ra nianga na tangetus, no haridan na kis tana. Ma no haridan na kis ta di bileng ing di na hadade ma di na kap usurane kakarek ra linge iou te pakat ter, kinong no pana bung te hutate um be kakarek ra linge na hanawat.

Jon ga hatne leh ira matanabar na lotu ma iga pirlet Jisas no tamat na lilie sakit nong i ura hinanawat.

⁴ Ma iou Jon, iou pakat ikin ra nianga ta mu ira matanabar na lotu ta ira liman ma iruo na taman rusu Esia. A harmarsai ma ra malum ukatika ho mu. Na hanawat metuma hone God nong i lon kakarek ma iga lon nalalie ma ina lon bileng namur. Ma ina hanawat bileng metuma ho ira liman ma iruo na Tanuo ing di tur ter menalalie tano tamat na kinkinis na harkurai tane God. ⁵⁻⁶ Ma ina hanawat metuma hone Jisas Kraiss bileng, nong ila hininaawas uta ira tutuno ma no nuno hininaawas i tutuno. Ma aie no

---

1:1 Ninanaas 22:6   **1:3** Ninanaas 22:7,10   **1:4** KBk 3:14-15;
Ninanaas 3:1; 4:5   **1:5-6** Kolose 1:18; Sam 89:27   **1:5-6** 1 Pita
2:9; Ninanaas 5:10; 20:6

luaina ura tuntunut hut sukun ra minat. Ma aie i tamat sakit ta ira king tano ula hanuo.

Io, ila sipsip dait ma iga halangalanga leise dait sukun ira nudait sana tintalen ma no dena. Ite was halala dait tano nuno kingdom, be dait nage gil ra pinapalim na pris tupas no nuno Mama, no nuno God. Io kaie, da pirlet ie ma da suro haut be na kure ira linge hathatikai! Tutuno sakit.

⁷ Nes baak! Ikike i ura hinanawat tikai ma ira bahuto. Ma ira matanabar bakut di na nes ie, di iat bileng ing di ga gaso ie. Ma ira huntunana bakut tano ula hanuo di na tapunuk pane ie. Tutuno sakit, na ngan hobi.

⁸ Ma ne God no Watong, no Dadeswana, nong i lon kakarek ma iga lon nalalie ma ina lon bileng namur i tange horek: "Aiou no Luaina ma no Haphapatam."

Jon ga nes tike ninanaas utane Jisas Krais.

⁹ Iou Jon no tasi mu. Iou tikenong gar tane Krais tikai ma mu, io kaie, iou bileng iou tur dades ta ira tirih ing i hana tupas dait ing dait te salo ter tano nuno kingdom. Ma di ga bul halala iou naramon tano hala na harpadano kaia tano mugurlamin Patmos kinong iou gate harpir ma no nianga tane God ma iou gate hininaawas ta ira tutuno utano nilon tane Jisas. ¹⁰ Ma tano bung tano Watong iou ga kis tano dades tano Halhaaliena Tanuo. Ma iou ga hadade ukaia namurugu a ingana tikenong ga taram hoke tike tahir. ¹¹ Ma iga tange horek: "Nu pakat kawase

---

1:7 Dan 7:13; Sek 12:10; Matiu 24:30; Jon 19:34-37; 1 Tesolonaika 4:17   **1:8** Ninanaas 21:6; 22:13

ira linge ing nu nes ma nu tule ie tupas ira matanabar na lotu ta kakarek ra liman ma iruo na taman. Nu tule ie tupas di rusu Epesas, Semerna, Pergamam, Taiatira, Sardis, Piladelpia, ma ne Laudisia.”

¹² Io, ma iou ga tahurus ura nesnes nong ga haianga iou. Ma ing be iou ga tahurus iou ga nes ra liman ma iruo na kinkinis na lulungo di ga gil ma ra gol. ¹³ Ma nalamina ta ira kinkinis na lulungo iou ga nes tikenong hoke Nong a Turadi ie. Ma iga sige ter tike lawas na sigasige. Ma tike taltalin di ga gil ie ma ra gol ga hataltalin ter no bangbangono. ¹⁴ No uluno ma ira hine ga manga ponpon hoke ra hina sipsip ma ra buah. Ma ira iruo matana dur ga ngan hoke ra kalamena lulungo na eh. ¹⁵ Ira iruo kakine dur ga murarang hoke ra baras i kalkalangan tano dades na eh. Ma no ingana ga ngan hoke ra haleng na rararos na taho. ¹⁶ Iga palim ter ra liman ma iruo na tiding tano kata na lumana. Ma tike ninian na sele i iaiaan ta ira iruo palpal bakut tana ga hanasur tano hono. Ma no matmatahan tana ga manga murarang hoke ra tingana kasasa. ¹⁷ Ma be iou ga nes ie, iou ga puko ter ra parpares na kakine hoke tikenong i mat. Io, iga palim iou ma no kata na lumana igom tange tagu, “Waak u burut kinong iou no Luaina ma no Hapatamne. ¹⁸ Iou no Lilona. Iou ga mat iesene kakarek iou lon hathatikai. Iou hatur kawase no

---

1:13 Dan 7:13; 10:5   **1:14** Ese 43:2; Dan 7:9; 10:6; Ninanaas 2:18; 19:12; 14:2   **1:16** Hiebru 4:12; Ninanaas 2:12; 19:15   **1:17** Ais 44:6; 48:12; Ninanaas 2:8; 22:13

dades ura paapos no matanangas ta ira minat ma no taman na minat bileng. ¹⁹ Io kaie, nu pakat kakarek ra linge u te nes ma ira linge i hananawat kakarek ma ira linge be na hanawat baak namur ta kakarek. ²⁰ Ma iou ni hapuasne no pipilaina ta ira liman ma iruo na tiding ing u te nes tano kata na lumagu ma ira liman ma iruo na kinkinis na lulungo bileng. Ira liman ma iruo na tiding di ira angelo ta ira matanabar na lotu ta ira liman ma iruo na taman. Ma ira liman ma iruo na kinkinis na lulungo di ira matanabar na lotu ta ira liman ma iruo na taman.

2

No pakpakat tupas di kaia Epesas.

¹ “Nu pakat kakarek ra nianga tupas no angelo ta ira matanabar na lotu rusu Epesas. Iou ing iou palim ter ira liman ma iruo na tiding tano kata na lumagu. Ma iou hanana nalamina ta ira liman ma iruo na kinkinis na lulungo di ga gil ma ra gol. Ma iou tange horek: ² Iou palai ter ta ira numu tintalen ma ira numu dades na pinapalim bileng. Ma iou palai ter be mu te tur dades ta ira tirih. Iou nunure be mu tur talur ira ut na sana ma mu gate walar dong ing di ga tange be a apostolo di, iesene be pata. Ma mu ga nes kilam di be di harakale mon. ³ Mu te tur dades ta ira tirih ma mu te kilingane ra ngunungut utagu. Ma pa mu le malmalungo ura gilgil hobi.

⁴ “Iesene iou tung mu ma tike linge ma aie horek: mu te hana talur no numu luaina sinisip

tupas iou. ⁵ Mu na lik leh no bilai na tintalen mu te puko talur ie. Mu na lilik pukus ma mu na gil haruatne hoke nalalie. Ma ing be pa mu nale lilik pukus, iou ni hana tupas mu ma ni hakari leise no numu kinkinis na lulungo mekaia ra nuno katano. ⁶ Iesene tike linge i bilai ta mu ma i horek: mu malentakuane ira tintalen ta ira Nikoletian hoke iou bileng, iou malentakuane. ⁷ Nesi tikenong i tale be na hadade kilam kakarek, na tahut be na taram ira nianga no Halhaaliena Tanuo i tangtange ta ira matanabar na lotu ta ira tamtaman. Nesi tikenong i harubu timaan ma i paas hasur ira walwalaam, iou ni bala ter ie be na en ta puspugno tano dahe na nilon nong i tur tuma ra bilai na lalong sakit tane God.

No pakpakat tupas di kaia Semerna.

⁸ “Nu pakat kakarek ra nianga tupas no angelo ta ira matanabar na lotu rusu Semerna. Iou no Luaina ma no Hapatamne. Iou ga mat ma iou ga lon baling. Ma iou tange horek. ⁹ Iou palai ter ta ira tirih i kabit mu. Ma iou palai be a maris mu ta ira linge kira napu. Iesene mu te kap ira tamat na haridan metuma nalu. Ma iou nunure be dong ing di tange be a Iudeia di, di tange hgae mu. Iesene pa dile Iudeia tutuno. Pata. Di la lolotu tupas Satan mon ma ira nudi tintalen na Iudeia. ¹⁰ Waak mu burut ta ira harangungut i ura hinana tupas mu. Nes baik! I hutate be Satan na halala tari ta mu tano hala na harpadano ura walwalar mu. Ma mu na

kilingane ra ngunngutaan ra sangahul na bung. Iou sip be mu na tur dades ta ira numu nurnur tuk be mu na mat ta ira tirih. Ma nesi nong na gil hobi, iou ni tabar ie ma no balaparik na lilie ura nilon. ¹¹ Nesi tikenong i tale be na hadade kilam kakarek, ina tahut be na taram ira nianga no Halhaaliena Tanuo i tangtange ta ira matanabar na lotu ta ira tamtaman. Nesi tikenong i harubu timaan ma i paas hasur ira walwalaam, pai nale hiruo tano airuo na minat.

No pakpakat tupas di kaia Pergamam.

¹² “Nu pakat kakarek ra nianga tupas no angelo ta ira matanabar na lotu rusu Pergamam. Iou ing iou palim no ninian na sele nong i iaiaan ta ira iruo palpal bakut. Ma iou tange horek: ¹³ iou palai be mu la kis ter ha. Mu kis ter tano taman ne Satan la kure ter ie. Iesene mu balik, mu la palpalim dit no hinsagu ma pa mu le hana talur ira numu nurnur tagu. Ma mu ga ngan hobi bileng tano pana bung di ga ubu bing Antipas mekaia nalaman ta mu ta ikino taman ing Satan la kiskis kaia. Ma ne Antipas nong ga hininaawas ta ira tutuno utagu ma pai gale hana sukun ikino nuno pinapalim. ¹⁴ Iesene iou ni tung mu ta ari linge. A mon matanabar nalaman ta mu ing di murmur ira harausur tane Balaam nong ga hausur Balak tano ngas ura lamlamus harara ira Israel horek: iga hausur di ura enen ira nian di ga tun hartabar tupas ira palimpuo me. Ma iga hausur bileng di tano sana ninohon tikai ma ra haine. ¹⁵ Hobi iat mon bileng ari mes

---

2:11 Ninanaas 20:14; 21:8   **2:14** Nam 22—24; 25:1-2; 31:16; 2 Pita 2:15

nalamin ta mu ing di la murmur ira harausur ta ira Nikoletian. ¹⁶ Io kaie, mu na lilik pukus. Ma ing be pata, iou ni hanawat haiah ma iou ni harubu ma di ra mangana turadi hobi ma no sele mekira ra hogu. ¹⁷ Nesi tikenong i tale be na hadade kilam kakarek, na tahut be na taram ira nianga no Halhaaliena Tanuo i tangtange ta ira matanabar na lotu ta ira tamtaman. Nesi tikenong i harubu timaan ma i paas hasur ira walwalaam, iou ni tabar ie ma tari mana ing i susuhai. Ma iou ni ter tike ponponiana hot tana. Ma tike sigar hinsang di gate pakat ter ie tano hot. Ma aie sene iat mon nong na hatur kawase ie na nunure ter ie.

No pakpakat tupas di kaia Taiatira.

¹⁸ “Nu pakat kakarek ra nianga tupas no angelo ta ira matanabar na lotu rusu Taiatira. Iou no Natine God. Ma ira iruo matagu dur ngan hoke ra kalamena lulungo na eh. Ma ira iruo kakigu dur murarang hoke ra baras i kalkalanganaran tano dades na eh. Ma iou tange horek: ¹⁹ Iou palai ter ta ira numu tintalen ma ira numu harmarsai. Ma iou palai ta ira numu nurnur tagu ma ira numu tinaran tupas iou. Ma iou nunure be mu tur dades ta ira tirih ma be kakarek mu gilgil ira linge i manga bilai ta ing nalalie. ²⁰ Iesene iou ni tung mu ma tike linge ma aie horek: mu la balbala leh ikino haine ne Iesebel nong i tange be a tangetus ie. Ma be i hausur ira nugu tultule i lamus harara di

---

2:16 Ninanaas 3:11   **2:17** KBk 16:4,14-15,33-34; Jon 6:48-50; Ais 62:2   **2:18** Ninanaas 1:14-15   **2:20** 1Kng 16:31; 2Kng 9:22

be di na mur no sana tintalen na ninohon tikai ma ra haine ma be di na en ira nian di ga tun hartabar tupas ira palimpuo me. ²¹ Iou te ter ra pana bung tana i haruat be na lilik pukus. Ma sene paile taram. ²² Io kaie, ni ise ter ie tano nuno hator ma ina kilingane ra tamat na ngunungut kaia tikai ma dong ing di te noh ter ma ira laalena mes. Ma ni gil hobi ing be pa di nale lilik pukus. ²³ Iou ni ubu bing dong ing di mur ie. Io kaie, ira matanabar na lotu ta ira tamtaman di na nunure be iou iat nong iou nunure ter ira numu lilik ma ira tinga mu tiketike. Ma iou ni balu pukus mu tiketike haruat ma ira numu gingilaan. ²⁴ Ma sene mu ira mes na matanabar rusu Taiatira, pa mu le mur ikin ra sana harausur. Pa mu le harausur ta kike ra linge tane Satan di tange be i mun ma i manga kikil sur. Ma iou pa nile hapupusak mu ma tike mes na tirih. Pata. ²⁵ Iou sip sene mon be mu na palim dit ira tutuno ing mu hatur kawase tuk ter be ni hanawat. ²⁶⁻²⁷ Nesi tikenong i harubu timaan ma i paas hasur ira walwalaam ma i gil haruatne hoke ra nugu sinisip tuk ter tano hapatamne, io, iou ni tabar ie ma tike kinkinis na harkurai hoke iou gate hatur kawase metuma hone Mama. Na balaure ma ina kure hadades ira huntunana bakut tano ula hanuo. Ma ina parok gisiane di hoke ra mangana gingop ing di gil ma ra pu. ²⁸ Ma iou ni ter bileng no tiding na malane tana. ²⁹ Nesi tikenong i tale be na hadade kilam kakarek, na tahut be na taram ira

---

2:23 Sam 7:9; Jer 17:10; Ninanaas 20:12-13   **2:25** Ninanaas 3:11   **2:26-27** Sam 2:8-9   **2:28** Ninanaas 22:16

nianga no Halhaaliena Tanuo i tangtange ta ira matanabar na lotu ta ira tamtaman.

3

No pakpakat tupas di kaia Sardis.

¹ “Nu pakat kakarek ra nianga tupas no angelo ta ira matanabar na lotu rusu Sardis. Iou ing iou palim ter ira liman ma iruo na tanuo tane God ma ira liman ma iruo na tiding. Ma iou tange horek: Iou palai ter ta ira numu tintalen. Ari di lik be mu lon ter iesene be mu te mat. ² Mu na tangahun! Mu na hadades ira numu bilai na tintalen ing i ura patpataam! Iou tange hobi kinong iou te nes kilam ira numu gingilaan be paile tahuat haruat baak ma no sinisip tano nugu God. ³ Io kaie, mu na lik leh ing mu gate hadade ma mu gate hatur kawase. Mu na lilik pukus ma mu na taram ine. Iesene be pa mu nale tangahun iou ni hana tupas mu hoke tike ut na isomo. Ma pa mu nale nunure no pana bung be ni hana tupas mu.

⁴ “Iesene a bar nong nalamin ta mu rusu Sardis ing pa dile habilinge ira kinasi di. Io, di na hana tikai ma iou. Ma di na sigasige ma ra ponponiana sigasige kinong ira nudi tintalen i gamgamatien. ⁵ Nesi tikenong i harubu timaan ma i paas hasur ira walwalaam, io, aie bileng na sige ira ponponiana sigasige ho di. Ma pa nile suge leise no hinsana tano pakpakat na nilon. Pata. Iou ni hinawas palai ra matmataan

---

3:1 Ninanaas 1:4,16   **3:3** Matiu 24:43-44; Ninanaas 2:5; 16:15;
 1 Tesolonaika 5:2   **3:4** Jut 23   **3:5** KBk 32:32-33; Matiu 10:32;
 Luk 10:2; 12:8

tano nugu Mama ma ira nuno angelo be a nugu ie. ⁶ Nesi tikenong i tale be na hadade kilam kakarek, na tahut be ina taram ira nianga no Halhaaliena Tanuo i tangtange ta ira matanabar na lotu ta ira tamtaman.

No pakpakat tupas di kaia Piladelpia.

⁷ “Nu pakat kakarek ra nianga tupas no angelo ta ira matanabar na lotu rusu Piladelpia. Iou no halhaaliena ma iou ing iou gil haruatne hoke iou tangtange. Ma iou hatur kawase no dades tane Dawit ura pinapos ma ura binanus. Ma ing be iou papos, paile tale tikenong be na banus. Ma ing be iou banus, paile tale tikenong be na papos. ⁸ Iou palai ter ta ira numu tintalen. Ma iou nunure be mu dades dahine te baak. Mu te murmur ira nugu nianga ma pa mu le harus leise no hinsagu. Io kaie, iou te papos tike matanangas ra matmataan ta mu. Ma pai nale tale be tikenong na banus. ⁹ Nes baak! Ninanaas gil hohaam ta dong ing di murmur Satan? Di tange be di ira Iudeia iesene pa dile Iudeia tutuno. Pata. Di harakale mon. Io, iou ni gil horek. Iou ni hagut di be di na tudu ra parpares na kaki mu. Ma di na nunure be iou sip mu. ¹⁰ Iou te tange ta mu be mu na tur dades ta ira tirih. Ma mu te taram ikin ra nianga. Io kaie, iou ni balaure bat mu sukun no pana bung na harwalar nong na hana tupas no ula hanuo bakut. Ma ikino pana bung na hanawat ura walwalar dong ing di lon tano ula hanuo.

3:7 Ais 22:22   **3:8** 1 Korin 16:9   **3:9** Ninanaas 2:9; Ais 45:14; 49:23; 60:14   **3:10** Luk 21:19; 2 Timoti 2:12

¹¹ “Hutate um ma ni hanawat. Mu na palim dit ira tutuno ing mu hatur kawase waing tikenong nahula kap leh ira numu balaparik na lilie. ¹² Nesi tikenong i harubu timaan ma i paas hasur ira walwalaam, iou, iou ni hatur ie hora kasong tano tamat na hala na lotu tano nugu God. Ma pai nale hanaleh mekaia. Ma iou ni pakat no hinsana no nugu God tana, ma no hinsana bileng no tamat na taman tano nugu God. Ma aie no sigar Ierusalem nong na hanasur metuma ra mawe hono nugu God. Ma iou ni pakat bileng no sigar hinsagu tana. ¹³ Nesi tikenong i tale be na hadade kilam kakarek, na tahut be ina taram ira nianga no Halhaaliena Tanuo i tangtange ta ira matanabar na lotu ta ira tamtaman.

No pakpakat tupas di kaia Laudisia.

¹⁴ “Nu pakat kakarek ra nianga tupas no angelo ta ira matanabar na lotu rusu Laudisia. Iou ing iou gil haruatne hoke iou tangtange. Iou no Ut na Hininaawas ta ira tutuno. Ma ing be iou hininaawas iou paile harakale. Pata. I tale be tiketike na nurnur tano nugu hininaawas. Ma iou no surno ira linge bakut ing God gate hakisi. ¹⁵ Ma iou palai ter ta ira numu tintalen. Pa mu le maduhan ma pa mu le mamahien. Iou sip be mu gor maduhan be mamahien. ¹⁶ Io kaie, iou ni iabisane leise mu mekaia ra hogu kinong pa mu le mamahien be maduhan balik. ¹⁷ Tiketike ta mu i tange be, ‘A watong iou. Iou te hatur kawase ra haleng na barbarat. Iou paile supi tike

---

3:12 Ais 62:2; 65:15; Ninanaas 14:1; 21:2

3:15 Rom 12:11

3:17 1 Korin 4:8; Luk 12:21

linge.’ Iesene pa mu le nes kilam habaling mu be a mala haine mu. Pa mu le palai be a maris mu ma a pulo mu. Ma pa mu le nunure be a tabuna lawalawa mu. ¹⁸ Iou haragat mu be mu na kul ra bilai na gol mekira ho iou, a mangana gol ing iou te hapolo ie tano eh ura kapkap leise ira bilinge. Mu na kukul hobi waing mu nage watong tutuno. Ma iou haragat bileng mu be mu na kul ra ponponiana sigasige mekira ho iou ura numu sigasige. Io kaie, pa mu nale hirhir ma ira numu tabuna lawalawa. Ma ina tahut bileng be mu na kul ira bilai na waiwai ura bulbul ta ira mata mu, mu nage nes timaan ira linge.

¹⁹ “Iou la timtibe hapenpen ma iou la hapadano di bakut ing iou sip di. Io kaie, na tahut be na mamahien ira tinga mu be mu na lilik pukus. ²⁰ Nes baak! Iou tur kira ra matanahala ma iou piipidil. Be nesi ta tikenong i hadade no ingagu ma i papos no matanahala, io, iou ni lala ma ni ian tikai ma ie.

²¹ “Iou ga harubu timaan ma iou ga paas hasur ira walwalaam. Io kaie, iou ga kis tikai ma no nugu Mama tano nuno tamat na kinkinis na harkurai. Ma nesi tikenong i harubu timaan bileng ma i paas hasur ira walwalaam, io, ni haut leh ie be na kis tikai ma iou tano nugu tamat na kinkinis na harkurai. ²² Nesi tikenong i tale be na hadade kilam kakarek, na tahut be na taram ira nianga no Halhaaliena Tanuo i tangtange ta ira matanabar na lotu ta ira tamtaman.”

3:18 Ais 55:1; Ninanaas 4:4   **3:19** 1 Korin 11:32; Hibrú 12:6; Ninanaas 2:5   **3:20** Jon 14:23

4

God i kis ter tano nuno tamat na kinkinis na harkurai tuma ra mawe ma di bakut kaia di manga pirlet ie.

¹ Io, ma namur ta kike iou ga nanaas, ma iou ga nes tike matanahala ga tapapos ter tuma ra mawe. Ma no luaina ingana tikenong iou ga hadade, ga ngan hoke tike tahur ma iga tange horek: “Nu hanahut ukira. Ma ni hamanis tam be aso na hanawat namur ta kike.” ² Io, kaie iat mon no dades tano Halhaaliena Tanuo ga pulus iou ma menalalie tagu iou ga nes tike tamat na kinkinis na harkurai kaia ra mawe. ³ Ma nong ga kis ter tana ga tatalen hoke ira bilai na mangana hot ing di hilahile. Ma tike tukularam ga tur luhutane no tamat na kinkinis na harkurai ma iga hilahile hoke tike bilai na hot sakit. ⁴ Ma airuo sangahul ma ihet na mes na kinkinis na gil harkurai di ga tur luhutane ter no tamat na kinkinis na harkurai. Ma airuo sangahul ma ihet na nongtamat di ga kisi ter ira kinkinis na gil harkurai. Ma a ponponiana ira nudi sigasige. Ma ira balaparik na lilie di ga gil ma ra gol ga kis ter ta ira ulu di. ⁵ Ma iga hile tikai ma ra parparara mekaia ra tamat na kinkinis na harkurai. Ma a liman ma iruo na lulungo di ga kis ter menalalie tano tamat na kinkinis na harkurai. Ma di ra liman ma iruo na tanuo tane God. ⁶ Ma menalalie bileng tano tamat na kinkinis na harkurai tike

---

4:1 Ninanaas 1:1,10   **4:2** Ais 6:1   **4:3** Ese 1:28   **4:4** Ninanaas 3:18   **4:5** Ese 1:13; Sek 4:2; Ninanaas 1:4; 8:5; 11:19; 16:18   **4:6** Ese 1:5-10,22; 10:14

katano hoke ra tes. Ma iga nanaas be di ga gil ie ma ra galas. Ma iga manga palai harsakit.

Ma hutate luhutane no tamat na kinkinis na harkurai, aihet na lilona linge. Ma ira mata di ga banot bakut ter ira tamai di. ⁷ Io, ma no luaina lilona linge ga nanaas hoke tike laion ma no airuo hoke tike bulumakau. No matmataan tano aitul ga tatalen hoke tike turadi. Ma no aihet ga nanaas hoke tike maalaba i paapar hanana. ⁸ Ma tiketike ta di ira ihet na lilona linge a liman ma tike na babana tikenong. Ma ira mata di tiketike ga banot ira tamai di ma menapu bileng ta ira babaa di. Ma hathatikai pa di na sangeh ura tangtange be,

“I halhaalien, i halhaalien, i halhaalien,
God, no Watong, no Dadeswana.

Aie nong ga lon nalalie, ma i lon kakarek, ma ina lon bileng namur.”

⁹ Io, ma ira lilona linge di la pirpirlet ma di la hatamat nong i kis ter tano tamat na kinkinis na harkurai. Ma di la tangtanga tahut bileng ta nong ila lolon hathatikai. ¹⁰ Ma ing be di gilgil hobi ira iruo sangahul ma iruo na nongtamat di la pukpuko ter menalalie ta nong i kis ter tano tamat na kinkinis na harkurai. Ma di la lotu tupas ie nong ila lolon hathatikai. Ma di la isise ter ira nudi balaparik na lilie napu menalalie tano tamat na kinkinis na harkurai ma di la tangtange horek:

¹¹ “God no numem Watong,
i takados be da hatamat ugo,
ma be da ru ugo.

Ma i takados be u hatur kawase no dades.
 Urah, kinong u ga hakisi ira linge bakut.
 U ga hakisi di haruat ma no num sinisip,
 ma di lon hoke u sip hobi.”

5

*Di pirlet no Not no Sipsip kinong i takados be
 aie sene mon na papok ira bulbulut ma ina papos
 no pakpakat.*

¹ Io, ma iou ga nes nong ga kis ter tano tamat na kinkinis na harkurai ga palim ter tike pakpakat ma no kata na lumana. Ma a mon pakpakat tana ta ira iruo palpall bakut. Ma di ga bulut bat ie ma ra liman ma iruo na bulbulut. ² Ma iou ga nes tike dades na angelo ga kakongane ma ra tamat na ingana horek: “I takados ta nesi be na papok ira bulbulut ma ina papos no pakpakat?” ³ Iesene paile tale ta tikenong tuma ra mawe ma kira napu ma menapu tano pu bileng be na papos no pakpakat nage nes ruma naramon tana. ⁴ Io, iou ga manga suah kinong di ga sisilih puo ta tikenong i takados tana be na papos no pakpakat nage nes ruma naramon tana. ⁵ Ma tikenong ta ira nongtamat ga tange tagu, “Waak u susuah. Nes baak! No Laion mekaia tano huntunana Iuda aie no but na bulumenamur tane Dawit. Ma ite harubu timaan ma ite paas hasur ira walwalaam, kaie i tale ie be na papok ira liman ma iruo na bulbulut ma ina papos no pakpakat.”

5:1 Ais 29:11; Ese 2:9-10
 22:16

5:5 Stt 49:9; Ais 11:1,10; Ninanaas

⁶ Ma iou ga nes um tike Not no Sipsip ga tur ter nalamina tano tamat na kinkinis na harkurai. Ma ira ihet na lilona linge ma ira nongtamat bileng di ga tur luhutane ter ie. Ma iga nanaas be di gate ubu bing ie. Ma a liman ma iruo na lakono ma a liman ma iruo na matana. Di mon ira liman ma iruo na tanuo tane God ing ila tultule di tano kudulena ula hanuo. ⁷ Ma no Not no Sipsip ga kap leh no pakpakat tano kata na lumana nong ga kis ter tano tamat na kinkinis na harkurai. ⁸ Ma ing be igate gil ter hobi, ira ihet na lilona linge tikai ma ira iruo sangahul ma ihet na nongtamat di ga puko ter napu menalalie tano Not no Sipsip. Ma di bakut tiketike di ga palim ter tike bilai na mangana harp. Ma a mon gingop di ga gil ma ra gol ta di tiketike. Ma di ga hung ter ma ira kabus i huhur kala mimisien. Ma kike ra mangana kabus ira sinsaring ta ira gamgamatien na matanabar tus tane God. ⁹ Ma di ga inge tike sigar ninge. Ma aie horek:

“I takados tam be nu kap leh no pakpakat ma nu papok ira nuno bulbulut,

kinong di ga tut bing ugo,

ma u ga kul leh no matanabar ura gar tane God ma no dem.

Ma di mekaia ta ira huntunana bakut, ma ira humangana nianga, ira katano tano ula hanuo bakut, ma ira mangana palata-mainari.

5:6 Sek 4:10; Jon 1:36; Ninanaas 13:8   **5:8** Ninanaas 8:3-4; Sam 141:2   **5:9** Sam 33:3; 40:3; 96:1; 98:1

10 Ma u te was halala di tano num kingdom, be di nage gil ra pinapalim na pris tupas no nudait God.

Ma di na balaure ma di na kure no ula hanuo."

11 Io, ma iou ga nanaas ma iou ga hadade ira inga di ira haleng na angelo. Ma no winawas ta di ga haleng na arip sakit. Ma ira angelo di ga tur luhutane no tamat na kinkinis na harkurai ma ira ihet na lilona linge ma ira nongtamat bileng.

12 Ma di ga inge ma ra tamat na inga di hokarek: "I takados be da ru no Not no Sipsip nong di ga tut bing ie!

Ma i takados be da hatamat ie ma be da pirllet ie! Ma i takados bileng be i hatur kawase no dades ma no kinkinis na watong, ma no minanes, ma no baso!"

13 Io, ma iou ga hadade no ninge ta di ra linge bakut ing God gate hakisi. Di metuma ra mawe, mekaia ra pu, menapu tano pu, ma tano tingana tes. Ma di bakut di ga inge horek:

"Hathatikai da pirllet ma da ru ma da hatamat nong i kis tano tamat na kinkinis na harkurai, dur ma no Not no Sipsip!

Ma i takados be dur na harkurai hathatikai."

14 Ma ira ihet na lilona linge duhat ga tange, "Tutuno sakit." Ma ira nongtamat di ga puko ter napu, di gom lotu tupas dur.

6

No Not no Sipsip ga papok leise ira bulbulut.

¹ Ma iou ga nes no Not no Sipsip ga papok leise no luaina ta ira liman ma iruo na bulbulut, ma iou ga hadade tikenong ta ira ihet na lilona linge ma no ingana ga haruat ma ra parparara gom tange, “Nu hilo!” ² Iou ga nanaas ma tike ponponiana hos. Nong ga kisi ter ie ga palim ter tike bunara ma di ga tabar ie ma tike balaparik na lylie. Ma iga hana hoke ra umri ila ura hamhamau taman.

³ Io, no Not no Sipsip ga papok leise no airuo na bulbulut ma iou ga hadade no airuo na lilona linge ga tange, “Nu hilo!” ⁴ Tike mes na hos bileng ga hanawat, a dardarana ie. God ga ter ra harkurai ta nong ga kisi ter ie be na kap leise no malum tano ula hanuo waing ira matanabar di nage ubu bing harbasiane di. Ma di ga ter tike tamat na sele na hinarubu tana.

⁵ Ma no Not no Sipsip ga papok leise no aitul na bulbulut. Io, iou ga hadade no aitul a lilona linge ga tange, “Nu hilo!” Io, iou ga nanaas ma tike bungbungana hos ga hanawat ma nong ga kisi ter ie ga palim ter no linge ura walar tirtirih.

⁶ Io, iou ga hadade hoke ra kaungana tikenong ga hanawat me nalamin ta ira ihet na lilona linge gom tange be, “A sam taburungan i ura hinanawat. Tike da petna wit mon na haruat ma ira kunkulaan na pinapalim ura tike kudulena bung. Ma aitul a da petna bali na haruat ma ira kunkulaan na pinapalim ura tike bung bileng. * Iesene pa dale hgae ira ina olip ma ira hililorna wain.”

6:1 Ninanaas 4:6; 5:1   **6:2** Sek 1:8; 6:1-6   * **6:6** No matana ira bali i napu ta ira wit.

⁷ Ma no Not no Sipsip ga papok leise no aihet na bulbulut ma iou ga hadade no aihet na lilona linge ga tange, “Nu hilo!” ⁸ Io, iou ga nanaas ma tike kamkabusuan na hos. A hinsana nong ga kisi ter ie, Ngas na Minat. Ma no Taman ta ira Minat ga murmur hutate menamur tana. God ga haut leh dur ura kurkure tike palpal ta ira matanabar metuma naramon ta ira aihet na palpal tano ula hanuo bakut, be dur na ubu bing di ma ra sele na hinarubu, ma be dur na hatawat ra taburungan ma ra minaset kaie di nage mat, ma be dur na tule ter ira sana raaia ura karkaret bing di.

⁹ Ma no Not no Sipsip ga papok leise no liman na bulbulut. Io, iou ga nanaas ma iou ga nes ira tanua di ira matanabar ing di ga hiruo uta ira nianga tane God ma uta ira nudi hininaawas tano tutuno. Ma di ga kis ter menapu tano hator na tun hartabar tupas God. ¹⁰ Di ga kakongane ma ra tamat na inga di be, “Dades na Watong, augo no Halhaaliena ma u tutuno. Ira matanabar tano ula hanuo di ga ubu bing mem. Hunangesa um nu kure ma nu hapadano di?” ¹¹ Di ga tabar di tiketike ma ra ponponiana sigasige ma di ga tange ta di be di na sangeh te baak kinong God te kubus ter be ari baak ta ira hinsaa di ma ira haut di, di na hiruo bileng. Ma di na sangeh tuk ter be kike bakut di na hiruo.

¹² Ma iou ga nes no Not no Sipsip ga papok leise no liman ma tike na bulbulut. Io, tike tamat

na kunakuner ga hanawat ma no matana kasasa ga kadado hoke ra marut na mol bungbung. Ma no teka bakut ga daraan hoke ra de. ¹³ Ma ira tiding ga puko sur ukira napu hoke ra masiana papus ila pukpuko ing be a dadaip i tong di. ¹⁴ Ma no mawe ga buner leh hoke ra pakpakat di la pulpuli. Ma ira uladiah bakut ma ira mugurlamin di ga hakari di talur ira nudi kinkinis. ¹⁵ Ma ira tamat na lilie, ira ut na gil harkurai, ira umri, ira watong, ira ut na baso, ira tultule, ma ing pata be a tultule di, di ga mun ta ira matana hot ma menapu ta ira hot tuma ta ira uladiah. ¹⁶ Di ga tato ira uladiah ma ira hot, “Mu na puko burung mem ma mu na sie mem ra matmataan ta nong ila kis ter tano tamat na kinkinis na harkurai ma sukun no ngalngaluan tano Not no Sipsip. ¹⁷ Mem sip hobi kinong no nudur tamat na bung na ngalngaluan te hanawat um. Ma pata tikenong na haruat tutuno iat ura tuntunur dades tana!”

7

No angelo ga bul no hakilang tane God ta ira 144,000 ura hamanis be a nuno tus di.

¹ Ma namur ta kike ra linge, iou ga nanaas ma aihet na angelo duhat ga tur ter ta ira ihet na busunpita tano ula hanuo. Duhat ga palim kawase ter ira ihet na matana dadaip waing pata ta dadaip pai nale puh no ula hanuo be no tes ma ira ina dahe. ² Iou ga nanaas ma tike angelo ga

---

6:13 Ais 34:4

6:14 Ninanaas 16:20

6:15 Ais 2:10,19,21

6:16 Luk 23:30

6:17 Jol 2:11; Mal 3:2

7:1 Jer 49:36; Dan

7:2

hanawat metua ra kasasa ila hananawat mekaia. Ma iga kap hawat tike hakilang tano lilona God. Iga tato ma ra tamat na ingana tupas ira ihet na angelo ing God ga ter ra dades ta duhat ura hgae no ula hanuo ma no tes bileng. ³ No angelo ga tange, “Waak mohot hgae no ula hanuo ma no tes ma ira ina dahe, tuk ter be mem na huna bul ra hakilang tano nudait God ta ira punare di ira nuno tultule.” ⁴ Ma di ga hinawase iou tano winawas uta di ira matanabar ing di ga bul no hakilang tane God ta ira punare di be 144,000. Ma di mekaia nalamina ta ira sangahul ma iruo na huntunana tane Israel. ⁵⁻⁸ Di ga bul no hakilang ta ira sangahul ma iruo na arip na matanabar tiketike huntunana: Iuda, Ruben, Gat, Aser, Napitali, Manase, Simion, Lewi, Isakar, Sebulon, Iosep, ma ne Benjamin.

Ira angelo ma dong ing di te hiruo tano tamat na tirih, di manga pirlet God ma no Not no Sipsip.

⁹ Namur ta ikin iou ga nanaas, ma tike tamat na matanabar! Pata ta tikenong pai gorle petlaar ura waswas di bakut. Di mekaia ta ira humangana palatamainari, ma matahu katano ma matahu huntunana ma matahu nianga. Ma di ga tur ter menalalie tano tamat na kinkinis na harkurai tane God ma kaia ra matmatahan tano Not no Sipsip. Ma di ga sige ter ra ponponiana sigasige ma di ga palim ter ra pana bebe. ¹⁰ Ma di ga kakongane ma ra tamat na inga di hokarek: “A haralon ila hananawat mekaia hono nudait God nong ila kis ter tano nuno tamat na kinkinis

---

7:3 Ese 9:4,6; Ninanaas 9:4
Ninanaas 4:10

7:4 Ninanaas 14:1,3

7:10

na harkurai, ma mekaia bileng hono Not no Sipsip!” ¹¹ Io, ira angelo bakut di ga tur luhutane ter no tamat na kinkinis na harkurai ma ira nongtamat ma ira ihet na lilona linge bileng. Ma ira angelo di ga puko napu, di gom tudu menalalie tano tamat na kinkinis na harkurai ma di gom lotu tupas God, di gom tange horek:

¹² “Mem haut ta ira numu nianga!

Da pirllet no nudait God!

A minamar i kis tana ma a ut na minanes ie!

Da tanga tahut tana ma da ru ie!

Ira dades ma ira baso a nuno no nudait God
hathatikai!

Amen!”

¹³ Io, tikenong ta ira nongtamat ga tiri iou, “Nesi kakarek ra matanabar di sige ter ra ponponiana sigasige? Ma di hanawat meha?”

¹⁴ Iou ga balu ie, “Nugu watong, iou paile nunure. Augo, u nunure ter.”

Io, iga tange tagu, “Karek ra matanabar ing di hanawat mekaia nalamn tano tamat na tirih. Ma di gate gis haponpon ira nudi sigasige ma ra dena no Not no Sipsip. ¹⁵ Di ga gil hokike kaie di ge tur menalalie tano tamat na kinkinis na harkurai tane God ma di la tartaram tana ra bung ma ra kasasa bileng naramon tano nuno hala na lotu. Ma nong la kis ter tano tamat na kinkinis na harkurai na kis tikai ma di ma ina balaure bat di. ¹⁶⁻¹⁷ Pa di nale taburungan ma pa di nale sip maru baling. No matana kasasa be ta mangana mamahien bileng pai nale rangum di kinong no Not no Sipsip nong ila kis ter

---

7:12 Ninanaas 5:12   **7:14** Dan 12:1; Matiu 24:21   **7:16-17**
Ais 49:10   **7:16-17** Sam 23:2; Ais 25:8; Ninanaas 21:4

nalamin tano tamat na kinkinis na harkurai na balaure di ma ina lamus di ukaia ta ira puat ing ila terter ra nilon. Ma ne God na ros leise ira lur na mata di.”

8

No Not no Sipsip ga papok leise no liman ma iruo na bulbulut.

¹ Ma be no Not no Sipsip ga papok leise no liman ma iruo na bulbulut pa di gale hadade ra ingana ta tike linge tike subana hawa. ² Io, iou ga nes um ira liman ma iruo na angelo ing di la tur ter ra matmataan tane God. Ma di ga ter ra liman ma iruo na tahir ta di.

³ Ma tike mes na angelo ga hanawat. Iga palim tike linge na gol di la tuntun ira kabus i huhur kala mimisien. Io, iga hanawat gom tur hutate no hator na tun hartabar nong di ga gil ie ma ra gol. Ma di ga ter ra haleng ta kike ra mangana kabus tana be na hul hurusane pakur ma ira sinsaring ta ira matanabar tane God tuma nalu tano hator na tun hartabar nong i tur ter menalalie tano tamat na kinkinis na harkurai.

⁴ Ma ira mis ta ira kabus tikai ma ira sinsaring nudi ira matanabar tane God ga hanahut mekaia ra lumana no angelo utuma ra matmataan tane God. ⁵ Ma no angelo ga kap leh ira lakit mekaia ra hator na tun hartabar gom habukas no linge di la tuntun ira kabus i huhur kala mimisien tana. Ma iga ise ter tano ula hanuo, igom parparara ma iga hile ma iga kunakuner.

Ira angelo di ga puh ira liman ma iruo na tahir:

⁶ Io, ira liman ma iruo na angelo di ga taguro ura pupuh ira liman ma iruo na tahir.

⁷ No luaina angelo ga puh no nuno tahir. Io, a eh ma ra tuo na ais tikai ma ra de ga tabureng sur ter tano ula hanuo. Io, tike palpal tano ula hanuo ga lulungo, ma airuo, pata. Ma hobi bileng ta ira ina dahe tano ula hanuo. Tike katano ga ian ma airuo, pata. Ma ira bilai na pito bakut ga ian bileng.

⁸ Ma no airuo na angelo ga puh no nuno tahir. Ma tike linge nong hoke ra tamat na uladih ga lulungo ter ma di ga tapikane ie utuso tano tes. Ma tike katano tano tes ga kikios hoke ra de. Ma airuo katano, pata. ⁹ Ma tike palpal ta ira lilona linge na tes ga mat. Ma airuo palpal, pata. Ma tike katano ta ira waga ma ira mangana mon bileng ga sana. Ma airuo, pata.

¹⁰ Ma no aitul na angelo ga puh no nuno tahir. Ma tike tamat na tiding nong i lulungo ter hoke ra pok dake ga puko leh metuma ra mawe ter tike katano ta ira taho ma ira puat. Ma pai gale hana ter ta ira iruo katano. ¹¹ Ma no hinsana no tiding be, Malmalena. Ma tike katano ta ira taho ga male, ma airuo katano, pata. Ma a haleng na matanabar di ga mat kinong di ga mame kike ra malmalena taho.

¹² Ma no aihet na angelo ga puh no nuno tahir. Ma iga ngan hoke ira mes na tahir. Tike katano tano matana kasasa ga kadado, ma hobi bileng ta tike katano tano teka ma tike palpal ta ira

tiding. Io kaie, ira nudi murarang ga boh. Pata ta murarang ta tike pana bung ra kasasa, ma ra bung bileng hobi.

¹³ Io, iou ga nanaas ma iou ga hadade ra ingana tike maalaba ga papar tuma ra mahuo. Ma iga kakongane ma ra tamat na ingana horek: “Maris, maris, maris ta di bakut ing di kis ter tano ula hanuo kinong i manga hutate um be ira itul a mes na angelo duhat na puh ira nuduhat tahir!”

9

¹ Ma no liman na angelo ga puh no nuno tahir. Ma iou ga nes tike tiding nong gate puko ter tano ula hanuo. Ma di ga ter ra dades tana ura paapos no lulur nong pata ta hapatam tana. ² Io, iga papos no matanangas tano lulur ma ra mis ga buangal huat hoke ra mis ta tike tamat na eh sakit. Ma ira mis merasi tano lulur ga pulus no murarang tano kasasa ma iga hakadado no mahuo. ³ Ma ira ko di ga hanasur tano mis ter tano ula hanuo. Ma di ga ter ra dades ta di haruat ma ira dades ta ira ikaala. ⁴ Ma di ga tange ter ta di be waak di hgae tike mangana pito ma ira ina dahe. Iga tale di ura hgae sene mon ira matanabar ing be pata ta hakilang tane God ta ira punare di. ⁵ Pa di gale haut leh ira ko be di na karet bing ira turadi. Pata. Iga tale di be di na manga hangungut hababane mon ira matanabar ta ira liman na teka. Ma ing be di ga hangungut ira matanabar, ikino ngunngutaan i haruat ma

ira ngunngutaan ta ira harding na ikaala. ⁶ Ma ta kike ra teka, ira matanabar di na sisilih ta ngas be di na mat ma sene pa di nale nes leh ie. Di na sip be di na mat iesene no minat na pas di.

⁷ Ira ko di ga nanaas hoke ra hos i taguro ura hinana lala tike hinarubu. Taitus ira ulu di a mangana linge hoke ra balaparik na gol. Ma ira matmataan ta di hoke ra matmataan ta ira turadi. ⁸ Ira pana hi di ga lawas sur hoke ra hina haine. Ma ira ngisa di hoke ra ngisana laion. ⁹ Ma ira bangbango di ga kakaser ter ma ra pala riam hoke ra behbehat. Ma no ingana ira babaa di ga taram hoke ra haleng na hos di la selsel haiane ira karis ura hinarubu. ¹⁰ Ma a mon kuru di ma ra harding ine hoke ra harding na ikaala. Ma ira dades ura hangungut ira matanabar ta ira liman na teka i kis naramon ta ira kuru di. ¹¹ Nudi tike tamat na lilie nong i kure di. Aie no angelo mekaia ra lulur. Ma no hinsana tano nianga gar na Israel be Abadon (ma tano nudait nianga, no Ut na Haragawai).

¹² No luaina tirih nong di ga tanga “Maris” utana ite pataam. Iesene airuo tirih baik kanaia na hanawat.

¹³ Ma no liman ma tike na angelo ga puh no nuno tahur. Ma iou ga hadade a ingana tikenong ga hanawat me nalamina ta ira ihet na ngusno tano hator na tun hartabar nong ila kis ter ra matmataan tane God. ¹⁴ Ma no ingana ga tange tano liman ma tike na angelo be, “Nu pales ira ihet na angelo ing di ga kubus kawase duhat kaia

tano tamat na taho Iuperetis.” ¹⁵ Ma kike ra ihet na angelo di gate tagure ter duhat uta ikin ra pana bung iat, ma ikin iat ra bung ma ikin iat ra teka ma ikin iat ra tinohon. Io, no angelo ga pales leise duhat ura ububu bing tike palpal ta ira matanabar tano ula hanuo, ma iruo palpal, pata. ¹⁶ Ma iou ga hadade no winawas uta ira umri ing di ga hanana ma ira hos, be airuo maar na milion di.

¹⁷ Ira hos ma ing di ga kisi ter di, iou ga nes di tano nugu ninanaas, ma di ga tatalen horek: ira behbehbat ta ira bangbango di ga nanaas hoke ra eh, ma no mawe, ma hoke ra ulu di ira laion. Ma a mon eh, a mis, ma a solam ga hanasur ta ira ho di. ¹⁸ Ma tike palpal ta ira matanabar tano ula hanuo ga hiruo na minat ta kike ra itul a tirih, ma iruo palpal, pata. Di ga mat tano eh, no mis, ma tano solam ing iga hanasur ta ira ho di ira hos. ¹⁹ Ma ira dades ta ira hos kanaia ta ira ho di ma ta ira kuru di kinong ira kuru di i haruat ma ira si. A mon ulu dong ing di la hangungut ira matanabar me.

²⁰ Ma di ing pa dile hiruo ta kike ra itul a tirih, pa di gale lilik pukus talur ira nudi palimpuo. Pa di gale sangeh ura lolotu tupas ira sana tanuo ma ira palimpuo di ga gil ma ra gol, siliwa, baras, hot, be dahe. Kike ra palimpuo pa dile tale ura ninanaas be hinadado be hinana, iesene ira matanabar pa di gale sangeh ura lolotu tupas di. ²¹ Ma pa di gale lilik pukus bileng ta ira nudi tintalen ura ubu bing bia turadi, ma ira nudi

hargilale, ma ira nudi sana tintalen na ninohon tikai ma ra haine, ma ira nudi kukuman.

10

Tike angelo ga ter no not no pakpakat tane Jon be na en ie.

¹ Io, ma iou ga nes um tike mes na dades na angelo ga hananasur metuma ra mawe. Iga sige ter tike bahuto ma tike tukularam ga kis tuma nalu tano uluno. No matmatahan tana ga haruat ma ra kasasa ma ira iruo kakine ga ngan hoke ra lamlamut na eh. ² Iga palim tike not no pakpakat nong ga kis tamapapos ter. Iga paas ter no tes ma no kata na kakine ma iga papaas na waseser ma no kesa na kakine. ³ Ma iga kakongane nalu ma ra tamat na ingana haruat ma no but na ingana no laion. Ma ing be igate kakongane hobi, ira liman ma iruo na parparara di ga ianga. ⁴ Ma ing be ira liman ma iruo na parparara di gate ianga iou ga ura pakpakat. Iesene be a ingana tikenong metuma ra mawe ga tange hadades be, “Pulus bat ira nianga ta ira liman ma iruo na parparara! Waak u pakpakat!”

⁵ Ma no angelo nong iou ga nes ie ga tur ter tano tes ma na waseser ga tatik haut ter no kata na lumana utuma ra mawe. ⁶ Ma iga sasalim ma no hinsane God nong i lon hathatikai ma nong ga hakisi no mawe ma no pu ma no tes ma ira kaba linge naramon ta duhat. Ma no angelo ga tange, “God pai nale halawaasne ira pana bung be na gil haruatne tano nuno lilik. ⁷ Ma ing be no

liman ma iruo na angelo na puh no nuno tahir, io, God na gil haruatne ta ira nuno harpingit ga mun ter, hoke iga hinawase ira nuno tultule na tangetus ine.”

⁸ Ma no ingana nong gate haianga iou metuma ra mawe ga tange habaling tagu be, “Nu hana, ma nu kap no pakpakat nong i tamapapos ter tano lumana no angelo nong i tur ter tano tes ma na waseser.”

⁹ Io, iou ga hana ter ukaia tano angelo, iou gom saring ie be na ter no not no pakpakat tagu. Ma iga tange tagu horek: “Nu kap leh ie ma nu en ie. No tingam na kahonhon iesene be ina namnamien tano hoom haruat ma ra tiri na imara.”

¹⁰ Io, iou ga kap leh no not no pakpakat mekaia hono lumana no angelo ma iou ga en ie. Iga namnamien haruat ma ra tiri na imara tano hogu. Iesene be iou gate kanam ie, no tingagu ga kahonhon. ¹¹ Ma di ga tange tagu be, “Nu ianga na tangetus baling iat uta ira haleng na matanabar ma ta ira huntunana. Ma nu ianga na tangetus bileng uta ira matanabar ta ira humangana nianga ma uta ira tamat na lilie.”

11

Ira iruo ut na harpir dur hanawat ma ra dades metuma nalu ura nianga na tangetus ma ura haragawai.

¹ Io, ma di ga ter tike pana parange tagu hoke tike linge ura hapupuo, io, ma no Watong ga

tange tagu be, “Nu hana ma nu hapupuo no tamat na hala na lotu tane God ma no hator na tun hartabar. Ma nu was bileng dong ing di lotu kaia. ² Iesene waak u hapupuo no hare me nataman tano tamat na hala na lotu kinong di gate bala ter ie ta ira tabuna nurnur ma di na papasuane no halhaaliena taman ra ihet sangahul ma iruo na teka. ³ Ma iou ni tule ira nugu iruo ut na harpir. Ma dur na sige ira sigasige na tapunuk ma dur na ianga na tangetus ra 1,260 na bung.” ⁴ Ma dur kike ra iruo, airuo ina olip ma airuo kinkinis na lulungo dur. Ma dur la tur ter ra matmataan tane God, no Watong tano ula hanuo. ⁵ Ma ing be nesi tikenong na walar ura hgae dur, io, a eh na hanawat ta ira ho dur ma ina hgae kike ing di ura hgae dur. Io kaie, ing be tikenong i sip be na hgae dur, na hiruo iat hobi. ⁶ Ma kike ra iruo dur hatur kawase ra dades ura banbanus bat no mawe be pai nale bata ta ira pana bung dur iangianga na tangetus. Ma dur hatur kawase bileng ra dades ura pukpukusane ira taho nage ngan hoke ra de ma ura laulawat no ula hanuo ta ira kaba mangana tirih haruat ma ira nudur sinisip.

⁷ Ma be dur te hapatam ira nudur hininaawas no raايا na hanahut merasi ra lulur ma ina harubu ma dur. No nuno baso na lake dur ma ina ubu bing dur. ⁸ Ma ira tamai dur na noh ter ra tingana ngas tano tamat na taman ing di ga tut hataba no nudur Watong tano ula kabai

---

11:2 Luk 21:24; Ninanaas 13:5   **11:4** Sek 4:3,11-14   **11:5**
 2Sml 22:9; Sam 97:3   **11:6** 1Kng 17:1; KBk 7:17-20; 1Sml 4:8
11:7 Dan 7:21; Ninanaas 12:17; 13:7; 17:8   **11:8** Luk 13:34

kaia. Ma ing be di tange ra nianga harharuat uta ikino taman, di kilam ie be Sodom be Isip. ⁹ Ma ira matanabar mekaia ta ira matahu katano ma matahu huntunana, ma ira humangana nianga ma matahu palatamainari, di na ngokngok ta ira tamai dur ra itul a bung ma subana. Ma pa di nale sip ura busbus dur. ¹⁰ Ma ira matanabar tano ula hanuo di na laro uta ira nudur minat. Di na manga laro ma di na hartabar harbasie ta di kinong kike ra iruo tangetus dur ga manga hangungut di.

¹¹ Ma tano nugu ninanaas iou ga nes be menamur ta ira itul a bung ma subana, a dadaip na nilon metuma hone God ga lala ta dur. Ma dur ga taman tut baling ma dong ing di ga nes dur di ga manga ramramin. ¹² Io, ira iruo tangetus dur ga hadade a tamat na ingana tikenong metuma ra mawe. Ma iga tange ta dur be, “Mur hanahut ukira!” Io, dur ga hana utuma ra mawe naramon tike bahuto ma dong ing di ga malentakuane dur, di ga ngokngok ta dur. ¹³ Ma kaie iat mon tike tamat na kunakuner ga hgae tike subana ta ira sangahul na katano tano taman. Ma a liman ma iruo na arip na matanabar di ga hiruo na minat tano kunakuner. Ma ira mes di ga manga ramramin saasa, di gom pirlet no God nong ila kiskis tuma ra mawe.

¹⁴ Io, no airuo na tirih nong di ga tanga “Maris” utana te pataam. Iesene no aitul a tirih, dahine um ma ina hanawat.

No angelo ga puh no liman ma iruo na tahur.

15 Io, ma no liman ma iruo na angelo ga puh no nuno tahir. Ma tuma ra mawe ira tamat na inganari di ga kakongane horek: "Karek um no Watong tikai ma no nuno Mesaia te hatahun no nuno harbalaurai ma no nuno harkurai tano ula hanuo. Ma ina harkurai hathatikai!" 16 Ma ira iruo sangahul ma ihet na nongtamat ing di la kis ter ta ira nudi tamat na kinkinis ra matmatahan tane God, di ga puko ter napu ma di ga santudu ma di ga lotu tupas God. 17 Ma di ga tange, "No numem Dades na Watong God, nong u ga lon nalalie ma kakarek bileng, mem tanga tahut tam kinong u te tur leh ura harbalaurai ma ura harkurai ma no num tamat na dades.

18 Ira tabuna nurnur ta ira huntunana bakut tano ula hanuo, di ga bala ngalngaluan, iesene no pana bung tano num ngalngaluan ite hanawat um. No pana bung be nu kure ira minat ite hanawat. No pana bung te hanawat bileng um be nu ter ra bilai na kunkulaan ta ira num tultule ira tangetus, ma ta ira num gamgamatien na matanabar tus, dong ing di urur tano hinsam, di ira watong ma di ira maris. Iesene no pana bung te hanawat ura haliare dong ing di la hgae no ula hanuo."

19 Io, ma di ga papos no tamat na hala na lotu tane God tuma ra mawe. Ma naramon tano nuno hala na lotu tamat, no linge na bulbul no

---

11:15 KBk 15:18; Sam 10:16; Dan 2:44; 7:14 11:18 Sam 110:5; Rom 2:5; Ninanaas 20:11-13; Sam 115:13 11:19 Hibriu 9:4; Ninanaas 8:5; 15:5; 16:21

kunubus tane God ga kis puasa. Iga hilhile ma iga manga parparara. Iga kunakuner ma ira but na tuo na ais ga puko.

12

No tamat na si i ura hinaragawai tano haine ma no nuno not no bulu.

¹ Io, ma tike tamat na hakilang ga harapuaasa tuma ra mawe, ma i horek: tike haine ga sige ter no kasasa, ma no teka ga kis ter menapu ta ira iruo kakine. Ma tike balaparik na lilie, a sangahul ma iruo na tiding tana, ga kis ter tano uluno. ² Iga tienen ter ma iga hutate be na kakaho. Ma a bulu ga papaas ie kaie igom manga kup ma ra ngunungut.

³ Io, tike mes na hakilang ga harapuaasa tuma ra mawe, ma i horek: kaia tike tamat na dardarana si. Ma a liman ma iruo na uluno ma a sangahul na lakono. Ma a liman ma iruo na balaparik na lilie ta ira uluno. ⁴ No kuruno ga kurahe hasur tikenong ta ira itul a palpal ta ira tiding metuma ra mawe ukira napu tano ula hanuo. Ma no tamat na si ga noh ter menalalie tano haine i ura kinakaho be na en no natine ing iat mon be na kaho ise ie. ⁵ Io, no haine ga kaho tike bulu na tunana nong na balaure ma ina kure hadades ira huntunana tano ula hanuo bakut. Ma di ga saret leh no not no bulu utuma hone God tano nuno tamat na kinkinis na harkurai. ⁶ Ma no haine ga hilo ukaia tano katano bia, tano katano God gate

tagure ie utana. Ma iga hana ukaia waing God na balaure ie ra 1,260 na bung.

⁷ Ma tike romo ga hanawat tuma ra mawe. Maikel ma ira nuno angelo di ga harubu ma no tamat na si ma ira nuno angelo. ⁸ Ma sene no tamat na si pai gale dades haruat, kaie pata ta mahuo utana ma ira nuno angelo tuma ra mawe. ⁹ Ma di ga ise hasur no tamat na si. Ma aie iat mon ikino si menalalie sakit. Di kilam ie be no Ut na Hartutung, be Satan, nong ila lamlamus harara no ula hanuo bakut. Io, di ga ise hasur ie ukira tano ula hanuo, tikai ma ira nuno angelo.

¹⁰ Ma iou ga hadade ra tamat na ingana tikenong tuma ra mawe i tange be,

“No ut na hartutung nong ila tungtung ira hinsaa dait tane Kraisa ra matmataan tane God ta ira pana bung bakut,

di te ise hasur um ie metuma ra mawe.

Io kaie, kakarek um i palai be no haralon tane God te hanawat.

Karek um ite hamanis no nuno dades be a Tamat na Lilie ie.

Karek um no nuno Mesaia te hamanis no nuno kingdom.

¹¹ Ira hinsaa dait di ga bul hanapu no dades tano ut na hartutung ma ra dena no Not no Sipsip ma ta ira tutuno di ga hininaawas ine.

Pa di gale manga lilik uta ira nudi nilon. Pata. Di ga sip be di na mat.

12:7 [Jut 9](#)   **12:9** [Stt 3:1,14](#); [Luk 10:18](#); [22:31](#); [Ninanaas 20:2](#)

12:10 [Jop 1:11](#); [Sek 3:1](#)

¹² Io kaie, i tahut be mu bakut ing mu kis tuma
ra mawe, mu na laro!

Iesene be na sana ta di tano ula hanuo ma no
tes, kinong no ut na hartutung te hanasur
tupas mu!

I manga ngalngaluan ter kinong i nunure be ira
nuno pana bung i kumkum.”

¹³ Io, ma ing be no tamat na si ga nes be di
gate ise hasur ie ukira napu tano ula hanuo, iga
tur leh ura paspasak no haine nong gate kaho ter
no bulu. ¹⁴ Ma di ga ter ra iruo babana maalaba
tano haine waing na papar ma dur ukaia tano
katano bia, ta ikino katano God gate tagure ie
utana. Ma iga nanaas be God na balaure bat
ie ta ira itul ma subana tinohon. Ma no tamat
na si pai nale tale be na hague ie kaia. ¹⁵ Io,
no tamat na si ga mariane ra tamat na taho be
na saliarane leise no haine. ¹⁶ Iesene no pu ga
harahut no haine. Iga tamapapos ura kankanam
no tamat na taho mekaia tano hono no tamat na
si. ¹⁷ Io, no tamat na si ga manga ngalngaluan ter
tano haine ma iga hanaleh ura hinarubu ma ira
nuno mes na natine. Dong ing di la tartaram ira
harkurai tane God. Ma di la murmur no tutuno
Jisas ga hapuasne. ¹⁸ Ma no tamat na si um i
kanaia na waseser.

13

Ira iruo raaia dur hanawat.

¹ Io, ma iou ga nes tike raaia ga hananawat
merasi na tes. A sangahul na lakono ma a liman

ma iruo na uluno. Ma a sangahul na balaparik na lilie ta ira lakono. Ma di ga pakat ra hinsang ura tangtange hage God ta ira uluno. ² Ma no raaia nong iou ga nes ie ga tatalen hoke tike toktok na mangana laion. Ma ira kakine hoke ra kaki na bear. Ma no hono hoke ra hono laion. Ma no tamat na si ga ter no nuno dades ma no nuno tamat na kinkinis na harkurai ta ikino raaia. ³ Ma iou ga nes tikenong ta ira uluno ma iga nanaas be di gate kato ie ma igate mat. Iesene no unien nong tike uluno ga mat ma ie, igate moh. Io kaie, no kudulena hanuo ga karup mur no raaia. ⁴ Ma di ga lotu tupas no tamat na si kinong igate ter ra kinkinis na harkurai ter tano raaia. Ma di ga lotu tupas bileng no raaia, di gom tange be, "Pata ta nong paile haruat ma no raaia! Ma paile tale ta nong be na harubu ma ie!"

⁵ Io, God ga bala ter tano raaia be na ianga na sa butbut ma be na tange hage ie. Ma iga bala ter bileng ie be na harkurai ra ihet na sangahul ma iruo na teka. ⁶ Ma no raaia ga tur leh ura tangtange hage God ma no hinsana bileng. Ma iga tange hage bileng no katano God la kis ter kaia ma di bakut bileng ing di la kis ter tuma ra mawe. ⁷ Ma ne God ga bala ter tana be na harubu ma ira gamgamatien na matanabar tus tane God ma be na bul hanapu di. Ma iga bala ter bileng ie be na harkurai ta ira huntunana ma ira katano bakut tano ula hanuo, ira humangana nianga, ma ira matahu mangana palatamainari. ⁸ Ma

---

13:2 Dan 7:4-6   **13:3** Ninanaas 17:8   **13:5** Dan 7:8,25;
11:36; Ninanaas 11:2   **13:7** Ninanaas 11:7   **13:8** Sam 69:28;
Ninanaas 17:8; 20:12,15; 21:27

hutate be ira matanabar bakut tano ula hanuo di na lotu tupas no raaia. Iesene dong ing di gate pakat ira hinsa di menalalie tano hakhakisi tano ula hanuo, pa di nale lotu tupas ie. Ma tano pakpakat na nilon tano Not no Sipsip nong di ga ubu bing ie, io, ta ikino pakpakat di ga pakat ira hinsa di kaia. ⁹ Nesi tikenong i haruat ura hadade kilam ikin, na taram ie. ¹⁰ Ma ing be God te tibe ter be da bul tikenong tano hala na harpadano, io, i tutuno sakit be na hana ukaia. Ma nesi tikenong ing God te haut be da kato bing ie, io, i tutuno sakit be da gil iat hobi. Io kaie, i palai be na tahut be ira gamgamatien na matanabar tus tane God di na tur dades ta ira hinaragawai ma di na nurnur.

¹¹ Ma namur iou ga nes tike mes na raaia ga hananawat mekatika ra pu. Iga mon airuo lakono hoke ra not no sipsip ma sene be iga iangianga hoke tike si. ¹² Ma iga papalim ma no tamat na dades tano luaina raaia, kaia ra matmataan tana. Ma iga hapar ira matanabar tano ula hanuo be di na lotu tupas no luaina raaia nong ga langalanga sukun no unien iga mat ma ie. ¹³ Ma igit gilgil ira tamat na hakilang na kinarup. Ma tike hakilang ga gil, be a eh na hanasur metuma ra mawe ukira na pu ra matmataan na haruat. ¹⁴ Ma ne God ga bala ter tana be na gilgil kike ra hakilang na kinarup kaia ra matmataan tano luaina raaia. Io kaie, no airuo na raaia ga petlaar ura haabota lamus ira matanabar tano ula hanuo. Io, iga lamus

hakale di hokarek: iga tange be di na gil tike palimpuo tano raaia nong di ga kato bing ie ma igom lon baling. ¹⁵ Ma ne God ga bala ter bileng no airuo na raaia be na ter ra dadaip na nilon tano palimpuo tano luaina raaia waing no palimpuo nage ianga ma inage hartule be da ubu bing di bakut ing pa dile lotu tupas ie. ¹⁶ Ma iga hartule bileng be da bul tike hakilang ta ira kata na luma di be ira punare di ira matanabar bakut. Ma di ga gil hobi ta ira tamat ma ira turadi bia, ira watong ma ira maris, ira tultule ma di ing pa dile tultule. ¹⁷ Ma iga kure be tikenong pai nale petlaar ura kunkulaan ma ura susuhur ing be pata ta hakilang tana. Ma a mangana hakilang horek, be da bul no hinsana be no winawas utano hinsana. ¹⁸ Io kaie, i tahut be dait na lilik timaan uta ikin. Nesi tikenong a ut na minanes ie, na tale be na silihe tupas no pipilaina tano winawas tano raaia, kinong no winawas i haruat ma no winawas gar na turadi. Ma no nuno winawas aie horek: 666.

14

144,000 na matanabar tano Not no Sipsip.

¹ Io, ma iou ga nanaas, ma iou ga nes no Not no Sipsip ga tur ter tano uladih Saion. Ma 144,000 na matanabar ga tur tikai ter ma ie. Ma di gate pakat ter no hinsana ma no hinsana no nuno Mama ta ira punare di. ² Ma iou ga hadade a ingana tikenong metuma ra mawe ma iga taram hoke ra maririsuan na tinaram mekaia ho dong

ing di la tingting ira bilai na mangana harp. Ma iga taram hoke ra rararos ta ira taho ma ira parparara. ³ Ma di ga inge tike sigar ninge menalalie tano tamat na kinkinis na harkurai ma menalalie bileng ta ira ihet na lilona linge ma ira nongtamat. Ma pai gale tale ta tikenong be na dikil ikino ninge. Pata. Di sene iat mon kike ra 144,000 ing God gate kul halangalanga leh di tano ula hanuo. ⁴ Ma di kike ing pa di gale noh tikai baak ma ira haine, kaie pa di gomle habilinge ira nudi nilon. Di kike ing di murmur no Not no Sipsip ta ira katano ila hanana ukaia. God te kul halangalanga leh di me nalamina ta ira matanabar. Ma di ira luaina hartabar tupas God ma no Not no Sipsip. ⁵ Pa dile nunure ra harakale. Paile tale be tikenong na kilam ter tike sasana ta di.

Ira itul a angelo di harpir.

⁶ Io, ma iou ga nes tike mes na angelo ma iga papar tuma nalu ra mahuo. Ma iga hatur kawase no tahut na hininaawas nong pai nale pataam ura hininawase ira matanabar tano ula hanuo, di ira matahu palatamainari, ira mangana huntunana, ira humangana nianga, ma ira matahu katano. ⁷ Ma no angelo ga kakongane nalu horek: “Mu na urur tane God ma mu na pirlet ie kinong no pana bung tano nuno harkurai ite hanawat um. Mu na lotu tupas ie nong ga hakisi no mawe ma no pu, no tes ma ira puat na taho.”

⁸ Io, ma no airuo na angelo ga mur no luaina igom tange, “Di te manga hgae Babilon no

---

14:3 Ais 42:10; Ninanaas 5:9; 7:4
Ninanaas 17:2; 18:2,3

14:8 Ais 21:9; Jer 51:7,8;

tamat. Aie iat nong ga hapar ira huntunana bakut be di na mame ira nuno dades na taho ing na gil ira turadi be di na gil ira tintalen na hilawa.”

⁹⁻¹⁰ Io, ma no aitul na angelo ga mur dur gom kakongane nalu be, “Ing be tikenong na lotu tupas no raaia ma no nuno palimpuo, ma be na kap no hakilang tano punarena be no lumana, io, aie bileng na mame no wain na ngalngaluan tane God. Ma ne God paile hurange pakur no nuno wain na ngalngaluan ma ra taho. Pata. No nuno wain i manga dades ter iat. Ma no turadi nong no ngalngaluan tane God na hana tupas ie, na kilingane ra tamat na ngunungut tano eh ma ra solam kaia ra matmatahan tano Not no Sipsip tikai ma ira halhaaliena angelo. ¹¹ Ma no mis tano eh nong i hangungut di ila tumtubuala hathatikai. Ma dong ing di ga lotu tupas no raaia ma no nuno palimpuo, ma dong ing di ga kap no hakilang tano hinsana, pata tutuno iat nudi ta da sinangeh.” ¹² Io kaie, tike linge i palai uta ira gamgamatien na matanabar tus tane God, di iat ing di la murmur ira nuno harkurai ma di la nurnur tane Jisas, ma i horek: na tahut be di na tur dades ta ira hinaragawai.

¹³ Io, ma iou ga hadade a ingana tikenong metuma ra mawe ga tange, “Nu pakat horek: “Tur leh kakarek, ma hatikai, no haridan na kis ta di ing di mat utano Watong!” Ma no Halhaaliena Tanuo ga tange, “Maso! A tutuno

---

14:9-10 Ninanaas 13:12-17   **14:9-10** Stt 19:24; Sam 75:8; Ais 51:17,22; Jer 25:15-16; Ese 38:22; Ninanaas 16:19; 20:10; 21:8

14:11 Ais 34:10   **14:12** Ninanaas 13:10

be di na sangeh ta ira nudi dades na pinapalim kinong ira nudi tintalen na hana tikai ma di.”

No pana bung na matmatuko tano ula hanuo ite hanawat um.

¹⁴ Io, ma iou ga nanaas ma tike ponponiana bahuto. Ma nong ga kis ter tana ga ngan hoke Nong a Turadi ie. Ma tike balaparik na lilie di ga gil ie ma ra gol tano uluno. Ma iga palim ter tike ninian na sele. ¹⁵ Ma tike mes na angelo ga hanawat metuma naramon tano tamat na hala na lotu. Ma iga kakongane nalu ter ta nong ga kis ter tano bahuto horek: “No pana bung ura katkato leh ira matukena ite hanawat um kinong no ula hanuo ite matuko. Io kaie, nu kato leh ira matukena ma no num sele.” ¹⁶ Io, nong ga kis ter tano bahuto ga kakato sur tano ula hanuo ma no nuno sele, igom kap leh ira matukena mekaia.

¹⁷ Io, ma tike mes na angelo bileng ga hanawat me naramon tano tamat na hala na lotu tuma ra mawe. Ma aie bileng ga palim tike ninian na sele. ¹⁸ Ma tike mes na angelo balik nong ila balaure ter no eh, ga hanawat mekaia tano hator na tun hartabar. Ma iga kakongane nalu ter ta nong ga palim ter no ninian na sele, igom tange horek: “Nu palim no num sele ma nu kato leh ira puspugno tano hililorna no ula hanuo kinong ira puspugno ite mader.” ¹⁹ Io kaie, no angelo ga kakato sur tano ula hanuo ma no nuno sele, igom kato leh ira puspugno tano hililorna. Ma iga ise halala di ter tano katano be God na papasuane di ma no nuno ngalngaluan. ²⁰ Ma

ne God ga papasuane ira puspugno no ula hanuo kaia nataman tano tamat na taman. Ma no de ga sel leh mekaia hone God ga papasuane ira puspugno kaia. Iga hung hut haruat ma ira ho di ira hos. Ma iga sel hakakari aitul a maar na kilomita.

15

Ira liman ma iruo na angelo di hatur kawase ira liman ma iruo na tirih.

¹ Io, iou ga nes tike mes na hakilang tuma ra mawe ma iga manga tamat sakit. A liman ma iruo na angelo ma di ga hatur kawase ra liman ma iruo na tirih. Ma kike ira hapatamne kinong naramon ta di no ngalngaluan tane God na pataam. ² Ma iou ga nes no tes ma iga nanaas hoke be di ga gil ie ma ra galas. Ma iga nanaas bileng be a mon eh tana. Ma iou ga nes bileng no matanabar di ga tur hutate ter no tes. Ma dong ing di gate paas hasur no raaia ma no nuno palimpuo ma no winawas tano hinsana. Ma di ga palim ter ira bilai na mangana harp mekaia hone God. ³ Ma di ga inge tike ninge. Aie tano Not no Sipsip ma tane Moses no tultule tane God. Ma i horek:

God, no Watong, no Dadeswana,
ira num pinapalim i manga tamat sakit.
Ma augo no king ta ira huntunana bakut tano ula
hanuo,
ma ira num tintalen i takados ma i haruat ma ira
linge u te bul be a tutuno.

⁴ No Watong, i tutuno sakit be ira matanabar

bakut di na ru ugo ma di na hatamat no
hinsam,
kinong augo sene mon u halhaalien.
Io, ira huntunana tano ula hanuo bakut di na
hanawat ma di na lotu tupas ugo,
kinong ira num takados na tintalen ite hanawat
puasa.

⁵ Ma namur ta kike ra linge iou ga nanaas
utuma ra mawe, ma iou ga nes no tamat na hala
na lotu. Ma aie no hala na lotu di ga gil ie ma
ra mol ing ira bura na harkurai tane God i kis
ter kaia. Ma iga tamapapos ter. ⁶ Ma ira liman
ma iruo na angelo ing di ga hatur kawase ira
liman ma iruo na tirih, di ga hanasur mekaia
naramon tano tamat na hala na lotu. Ira nudi
sigasige ga gamgamatien ma iga murarang. Ma
ira taltalin di ga gil ma ra gol, di ga hataaltalin ter
ta ira bangbango di. ⁷ Ma tikenong ta ira ihet na
lilona linge ga ter a liman ma iruo na gingop ta
ira liman ma iruo na angelo. Ma ira gingop ga
hung ter ma no ngalngaluan tane God nong i kis
hathatikai ma pai nale pataam. ⁸ Ma no tamat
na hala na lotu ga hung ma ra mis mekaia tano
minamar tane God ma mekaia tano nuno dades.
Ma pata tikenong pai gale tale be na lala tano
tamat na hala na lotu tuk ter be ira liman ma
iruo na angelo di te hapatam ira nudi liman ma
iruo na tirih.

16

*Ira angelo di burange ira liman ma iruo na
gingop na ngalngaluan tane God.*

¹ Io, ma iou ga hadade a tamat na ingana tikenong metuma ra tamat na hala na lotu ga tange ta ira liman ma iruo na angelo be, “Mu na hana, mu na burange bus no ula hanuo ma ira liman ma iruo na gingop na ngalngaluan tane God.”

² Io, ma no luaina angelo ga hana gom burange no nuno gingop ter tano pu. Ma ira pala gah na manuo ga banga huat ta ira matanabar ing no hakilang tano raaia ga kis ta di ma di git lolotu tupas no nuno palimpuo.

³ Io, ma no airuo na angelo ga burange no nuno gingop ter tano tes. Ma no tes ga pukusane hoke ra de na minat. Ma ira lilona linge bakut tano tes di ga mat.

⁴ Io, ma no aitul na angelo ga burange no nuno gingop ter ta ira taho ma ira puat. Ma di ga ngan hoke ra de. ⁵⁻⁶ Ma iou ga hadade no angelo nong ga kure ira taho ga tange,

“Augo no Halhaaliena nong ga lon nalalie ma u lon bileng kakarek.

Ma ing u harkurai hobi no num harkurai i takados.

Kinong urah, di ga ubu bing ira num gamgamatien na matanabar tus ma ira num tangetus, ma ira de di ga tabureng.

Io kaie, u te ter ira de ta di be di na mame.

Ma ikin ra harkurai i takados harsakit, haruat ma ira linge di ga gil.”

⁷ Ma iou ga hadade a ingana tikenong metuma ra hator na tun hartabar ga tange,

“Maso! God, no Watong, no Dadeswana,
ira num harkurai i takados ma i haruat ma ira
linge u te bul be a tutuno.”

⁸ Io, ma no aihet na angelo ga burange no nuno gingop ter tano kasasa. Ma ne God ga bala ter no kasasa be na rang ira turadi ma no nuno tamat na mamahien. ⁹ Ma no but na mamahien ga manga rang di ma di ga tange hgae no hinsane God nong ga kure kakarek ra tirih ter ta di. Ma pa di gale lilik pukus be di na pirlet ie.

¹⁰ Io, ma no liman na angelo ga burange no nuno gingop ter tano kinkinis na gil harkurai tano raaia. Ma no kadado ga pulus ira katano no raaia ga kure ter. Ira matanabar di ga karet ira karame di ma no ngunungut. ¹¹ Ma di ga tange hgae God kununuma ra mawe kinong di ga kilingane ra ngunungut ma di ga ina manmanuo. Iesene pa di gale lilik pukus leise ira nudi tintalen.

¹² Io, ma no liman ma tike na angelo ga burange no nuno gingop ter tano tamat na taho Iuperetis. Ma no taho ga masa ura tangtagure no ngas uta di ira king metua ra kasasa ila hananawat mekaia. ¹³ Io, ma iou ga nes aitul a sana tanuo, duhat ga nanaas ter hoke ra rokrok. Duhat ga hanasur tano hono no tamat na si ma tano hono no raaia ma tano hono no tangetus harabota. ¹⁴ Ma kike ra itul a sana tanuo duhat ga gilgil ra hakilang na kinarup. Ma duhat ga hana tupas ira tamat na lilie tano ula hanuo

bakut ura kapkap hulungan di ura hinarubu tano tamat na bung tane God no Dadeswana.

¹⁵ “Hadado baik! Iou ni hanawat hoke tike ut na isomo! No haridan na kis ta ikino nong i matawas ter ma i tagure ter ira nuno sigasige hutate tana, be nahula tabuna lawalawa ma ina hirhir ra matmatahan na haruat.”

¹⁶ Io, ma duhat ga lamus hulungan ira king ter tike katano nong di kilam ie ta ira nianga na Iudeia be, “Armagedon.”

¹⁷ Io, ma no liman ma iruo na angelo ga burange ter no nuno gingop tuma ra mahuo. Ma tike tamat na ingana tikenong ga hanawat metuma ra tamat na hala na lotu. Iga ianga metuma ra tamat na kinkinis na harkurai, iga tange, “Ite pataam um!” ¹⁸ Iga hile ma iga parparara. Ma a mon tamat na kunakuner. Pata tike kunakuner baik hobi tur leh tano pana bung be God ga hakisi ira turadi kira ra ula hanuo. Ikin ra kunakuner ga manga tamat sakit. ¹⁹ Ma no tamat na taman ga tapaleng haitul. Ma ira mes na taman tano ula hanuo di ga tamadure saasa. Ma ne God ga lik leh Babilon no Tamat ma iga hamamo ie ma no dades na taho tano nuno but na ngalngaluan. ²⁰ Ira mugurlamin di ga panim leh ma pa di gale nes habaling ira uladih. ²¹ Ma ira but na tuo na ais haruat ma ra hot ga puko metuma ra mawe ter ta ira turadi. Ira tirtirih ta di tiketike ga haruat ma liman sangahul na kilogram. Ma ira turadi di ga tange

---

16:15 Matiu 24:43-44; Ninanaas 3:3   **16:16** Sek 12:11   **16:18** Ninanaas 4:5; 8:5   **16:19** Ninanaas 14:10   **16:20** Ninanaas 6:14   **16:21** KBk 9:23-24; Ninanaas 11:19

hagae God kinong iga ter kakarek ra sana tirih gom manga ubal di.

17

No ut na hilawa ga kisi no raaia.

¹ Io, ma tikenong ta ira liman ma iruo na angelo ing di ga palim ter ira liman ma iruo na gingop ga hanawat gom tange tagu, “Hilo, iou nige hamanis no harpadano tam nong na hana tupas no tamat na hilawa na haine nong i kisi ter ira taho. ² Ma ira king tano ula hanuo di ga hilawa ma ie. Ira matanabar tano ula hanuo di ga manga mur no nuno tintalen na hilawa hoke tikenong i manga mamu. Ma di ga sana hoke ra haleng na dades na taho na hababa hagae tikenong.”

³ Io, ma no dades tano Halhaaliena Tanuo ga pulus iou ma no angelo ga kap leh iou utuma ra katano bia. Ma iou ga nes tike haine ga kis ter kaia. Iga kisi ter tike dardarana raaia. Ma di gate pakat ter ra hinsang tano raaia. Ma kike ra hinsang, a hinsang ura tangtange hagae God. No raaia, a liman ma iruo na uluno ma a sangahul na lakono. ⁴ No haine ga sige ter ra mangana dardarana sigasige ing a tabi matana. Ma di ga hamar ter ie ma ra gol ma ira maririsuan na hot ma ira tulur a kalagi. Ma iga palim ter tike gingop di ga gil ie ma ra gol. Ma no gingop ga hung ter ma ira nuno bilingana tintalen na hilawa ma ira linge da mikmikiane. ⁵ Ma di

---

17:1 Jer 51:12-13   **17:2** Ais 23:17; Jer 51:7; Ninanaas 14:8

17:3 Ninanaas 13:1   **17:4** Jer 51:7; Ninanaas 18:16

ga pakat ter ra hinsang tano punarena ma no pipilaina ga susuhai. Ma no hinsang horek: “No Tamat na Babilon, no etna di ira hilawa ma no burwana ta ira bilingana linge tano ula hanuo.”

⁶ Ma iou ga nes kilam no haine be igate manga mame ra haleng de di ira gamgamatien na matanabar tus tane God ma di bileng ing di ga hininaawas utane Jisas. Ma kike ra de ga hababa ie gom kure ira nuno sana sinisip hoke be iga mame ra haleng na dades na taho.

Ma ing iou ga nes ie iou ga karup ma iou ga manga lilik. ⁷ Ma no angelo ga tiri iou be, “U karup urah? Nes no haine ma nes no raaia nong no haine i kisi ter ie. U te nes be a liman ma iruo na uluno ma a sangahul na lakono. I tutuno be no pipilaina ta dur i mun ter. Iesene iou ni pales ter ie tam. ⁸ No raaia nong u te nes ie ga lon nalalie. Karek um, pata. Namur na hanahut merasi napu tano lulur pata haphapatam, ma ina hana ter tano hiniruo. Ma ari ing di kis ter tano ula hanuo di na karup. Di ing pa di gale pakat ira hinsa di tano pakpakat na nilon menalalie tano hakhakisi tano ula hanuo. Di na karup ing di nes no raaia kinong iga lon nalalie, pata um kakarek, ma ina hanawat namur.

⁹ “Nesi i sip be na palai ta ikin, i tahut be na lilik timaan ma ra minminanes. Ira liman ma iruo na uluno, di ira liman ma iruo na uladih ing no haine i kisi ter. ¹⁰ Ma di ira liman ma iruo na king bileng. A liman di te panim leh. Tikenong um kanaia, ma no mes paille hanawat

baak. Iesene ing be na hanawat ina lon ter mon ta dahine. ¹¹ No raaia nong ga lon nalalie ma kakarek um pata, aie no liman ma itul na king. Ma no nuno kinkinis i haruat ma di ira liman ma iruo ma ina hana iat tano hiniruo.

¹² “Ma ira sangahul na lakono u te nes, di ira sangahul na king. Pa dile hatur kawase baak ta kingdom. Namur di na kis na harkurai tikai ma no raaia. Iesene no nudi kingdom na pataam haiyah baling mon. ¹³ Ma di bakt, na tikenong mon no nudi lilik. Ma di na ter ira nudi daades ma ira nudi kinkinis na harkurai ter tano raaia. ¹⁴ Ma di na tut na hinarubu ma no Not no Sipsip. Iesene no Not no Sipsip na paas hasur di kinong aie no Tamat na Watong ta ira watong bakt ma aie no Tamat na King ta ira king bakt. Ma ina tikai ma ira turadi ing iga tato di ma iga gilamis di. Ma dong ing di manga mur timaan ie.”

¹⁵ Io, ma no angelo ga tange tagu, “No pipilaina ta ira taho ing u ga nes no hilawa ga kisi ter di i horek: ira taho di ira huntunana bakt tano ula hanuo, ira mangana matanabar, ira mangana palatamainari, ma ira turadi ta ira humangana nianga. ¹⁶ No raaia tikai ma kike ra sangahul na lakono ing u te nes, di na malentakuane no hilawa na haine. Di na hague tutuno iat ie ma di na waak ter ie kaia ma pata um a nuno ta sigasige. Di na en ira uret ma di na tun hadodo ie ra eh. ¹⁷ Di na gil hobi kinong God na lamus ira nudi lilik be di na gil haruatne no nuno sinisip. Ma ina lamus di be di na gil horek: di na tur tikai, ma di na ter ira nudi daades tano raaia be

na harkurai. Ma di na gil hobi tuk ter be ira nianga tane God na hanawat tutuno. ¹⁸ Ma no haine nong u te nes ie, aie no tamat na taman nong i kure ira tamat na lilie tano ula hanuo.”

18

Babilon ga hiruo saasa.

¹ Io, ma namur ta ikin iou ga nes tike mes na angelo ga hananasur metuma ra mawe. Iga kap ra tamat na kinkinis na harkurai. Ma no murarang tano minamar tana ga rang no ula hanuo. ² Ma iga kakongane tuma nalu sakit horek:

“Ite puko. Ite puko, no Tamat na Babilon. Ira sana tanuo ma ira tador di kis um kaia. Ma ira mangana bilingana mon ing di mik-mikiane, di lon bileng kaia.

³ Ite puko hobi kinong ira huntunana bakut tano ula hanuo di te mame ira nuno dades na taho ing igit lamlamus ira turadi ura hilawa.

Ira king tano ula hanuo di ga noh tikai ma ie. Ira ut na susuhur di ga kap ira nudi kinkinis na watong ta ira nuno haleng na namnamas.”

⁴ Io, ma iou ga hadade a ingana tike mes metuma ra mawe ga tange, “Mu hana sukun ie, nugu matanabar! Mu hilo!

Mu nahula lala ta ira nuno sana tintalen. Ma mu nahula lala bileng ta ira nuno ngungutaan.

⁵ Ira nuno sana tintalen te hung hut um utuma

muk ra mawe.

Ma ne God te lik leh ira nuno sasana.

⁶ Mu na gil tana hoke iga gil hobi ta mu.

Iga hgae mu. Io kaie, mu na manga hgae balik ie.

Iga hamame mu ma ra dades na taho na ngunngutaan.

Io kaie, mu na hamame ie ma ra dades na taho ura tamat na ngunngutaan.

⁷ Iga hamar habaling ie ma iga tabar habaling ie ma ra bilai na linge sakit.

Io kaie, mu na balu pukus ie haruat ma no nuno tintalen.

Iesene mu na tabar ie ma ra ngunngutaan ma mu na gil hasusuah ie.

I tange habaling iat tana be, 'Iou no kwin.

Iou paile makoso.

Ma iou pa nile tapunuk.'

⁸ Io kaie, kakarek ra mangana tirih na hana tupas haiane ie.

Na maset, na tapunuk, ma ina sam ra tamat na taburungan.

Ma ina do tano eh, kinong God no Watong nong i kure ie hobi, a dadeswana ie.

⁹ "Ira tamat na lilie tano ula hanuo di git hilhilawa ma ie. Ma di git tiktikai ma ie ura kapkap ira bilai na linge sakit. Ma ing di na nes no mis tano eh nong i tun hadodo ie, di na suah ma di na tapunuk utana. ¹⁰ Di na ramramin tano nuno ngunngutaan. Io kaie, di na tur ter tapa tana, di na suah, ma di na tange horek:

18:6 Sam 137:8; Jer 50:15,29; 2 Tesalonaika 1:6   **18:7** Ais 47:7-9   **18:8** Ninanaas 17:16   **18:9** Ese 26:17; 27:30-35

'Maris, maris tam, Babilon.
 Augo no tamat ma no dades na taman!
 U te hiruo haiah iat mon!'

¹¹ "Ira ut na susuhur di na suah ma di na tapunuk pane ie kinong pata ta tikenong ura kulkul habaling ira nudi minsik. ¹² Pata ta tikenong ura kulkul ira nudi gol, ira nudi siliwa, ira nudi maririsuan na hot, ma ira nudi tultur a kalagi. Ma tikenong pai nale kul bileng ira nudi matahu bilai na sigasige ing a tabi matana, ira mangana bilai na dahe, ma ira bilai na linge di gil ma ra ngisana wawaguei, be a dahe ing a tabi matana, be a baras, be a pala riam, be a bilai na hot. ¹³ Ma pata ta tikenong bileng ura kulkul ira humangana linge i huhur kala mimisien, ira dades na taho, ira tirina olip, ira pat na wit, ira bulumakau, ira sipsip, ira hos, ira karis, ma ira turadi bileng ura tultule.

¹⁴ "Ma di na tange tana, 'Ira bilai na linge u ga sip be nu hatur kawase, di te panim leh. Ira num barbarat ma ira minamar ta di te panim leh bileng. Pa nule nes tupas habaling iat di.'

¹⁵ Ma ira ut na susuhur ing di ga kap ira nudi kinkinis na watong tana, di na tur ter tapa. Di na ramramin tano nuno ngungutaan. Di na suah ma di na tapunuk. ¹⁶ Ma di na kakongane be, 'Maris, maris tam, augo no tamat na taman!

U ga sige ira humangana sigasige ing a tabi matana.

U ga hasigam habaling ugo ma ra gol ma ira maririsuan na hot ma ira tultur a kalagi.

17 No num tamat na kinkinis na watong hokakarek ite pataam haiah!

Ira matahu kaan tes di na tur tapa. 18 Ma ing di nes no mis tano eh nong i tun hadodo ie, di na tange, 'Pata um ta tike mes na taman ga haruat ma ikin ra tamat na taman.' 19 Di na ise bus ira ulu di ma ra kabus ura hamanis no nudi tapunuk. Di na suah ma di na kakongane be, 'Maris, maris tano tamat na taman!

Di bakut ing di git hanana hurbit ta ira nudi mon rasi na tes, di ga kap ira nudi kinkinis na watong mekaia ho ie.

Ite hiruo haiah!

20 Mu tuma ra mawe, mu na laro uta kike i hana tupas ie.

Mu ira gamgamatien na matanabar tus tane God ma mu ira apostolo ma mu ira tangetus, mu na laro.

God te kure hgae ie haruat ma ira nuno sana gingilaan ga gil ta mu.' "

21 Io, ma tike dades na angelo ga tatik leh tike tamat na hot sakit, igom ise ie utusu na tes. Ma iga tange,

"Da manga ise hgae hasur no tamat na taman Babilon hokakarek.

Ma pa dale nes tupas habaling ie.

22 Di git hadade ira maririsuan na ninge ta ira ut na ninge ma ira ut na ting harp ma ira ut na puh tulaal ma ira ut na puh tahur.

Iesene pa dale hadade habaling di hobi kaia ho ugo.

18:17 Ais 23:14; Ese 27:27-29   **18:18** Ese 27:32   **18:20** Ais 44:23; Lo 32:43; Jer 51:48   **18:21** Jer 51:63-64; Ese 26:21   **18:22** Ais 24:8; Ese 26:13

Ira humangana ut na pinapalim, pa dale nes habaling di kaia ho ugo.

Ma pa dale hadade habaling dong ing di la ringrigis ira pat na wit kaia ho ugo.

²³ Ira lulungo pai nale murarang kaia ho ugo.

Ira ingana ira sigar tinolen, pa dale hadade habaling di kaia ho ugo.

Ira num ut na susuhur di ga tamat ta ira turadi tano ula hanuo bakut.

U ga hasakit ta ira huntunana hoke tike ut na ser magirmagir, kaie u gom hakale lamus di.”

²⁴ God ga hapadano Babilon kinong di ga nes leh ira de di ira tangetus ma ira gamgamatien na matanabar tus tane God kaia ta ikino taman. Maso! Di ga nes leh ira de di bakut kaia ing di ga ubu bing di tano ula hanuo.

19

A haleng di pirllet no Watong kinong ite kure hage Babilon.

¹⁻² Io, ma namur ta ikin iou ga hadade a tinaram haruat ma ra haraba gar na matanabar tuma ra mawe. Ma di ga kakongane be,

“Da pirllet no Watong!

I palai be no nudait God a ut na haralon ie.

Ma no minamar tana ma no nuno dades i palai bileng kinong ing na kure tikenong, no nuno harkurai i takados ma i haruat ma ira linge ite bul be a tutuno.

Da pirllet ie hobi kinong ite kure hague no tamat
 na ut na hilawa nong ga lamus harara no
 ula hanuo ma no nuno tintalen na hilawa.
 No ut na hilawa ga ubu bing ira tultule tane God,
 kaie God te ubu bing ie.”

³ Ma di kakongane baling horek:

“Da pirllet no Watong!

No mis tano eh nong i tun hadodo no hilawa
 na hananahut hathatikai ma pai nale
 pataam.”

⁴ Io, ira iruo sangahul ma ihet na nongtamat
 ma ira ihet na lilona linge, di ga puko sur di
 gom lotu tupas God nong ga kis ter tano tamat
 na kinkinis na harkurai. Ma di ga tange be,
 “Maso! Da pirllet no Watong!”

⁵ Io, ma a ingana tikenong ga hanawat mekaia
 hono tamat na kinkinis na harkurai, igom tange,
 “Mu ira tultule tane God ing mu ru ie, mu na
 pirllet ie!

Mu bakut mu na gil hobi, mu ira maris ma mu
 ira watong!”

*Haleng di pirllet no Watong ma ra gungunuama
 kinong no bung na pokomau tano Not no Sipsip i
 ura hinanawat.*

⁶ Io, ma iou ga hadade a tinararam hoke ra
 haraba ta ira tamat na matanabar. Iga taram
 hoke ra tamat na rararos na taḥo ma ra but na
 parparara. Ma di ga kakongane be,

“Da pirllet no Watong, kinong God no nudait
 Watong, no Dadeswana, i harbalaurai ma
 i harkurai.

⁷ I tahut be dait na laro ma be dait na hatamat no hinsana kinong no bung na pokomau tano Not no Sipsip ite hanawat um.

No nuno haine ite tagure habaling ie ura tinolen.

⁸ Ma di te ter ra bilai na sigasige tano haine.

Ikino sigasige i gamgamatien ma i murarang.”

(Ma a hapupuo ie ta ira takadoswana tintalen ta ira gamgamatien na matanabar tus tane God.)

⁹ Io, ma no angelo ga tange tagu be, “Nu pakat horek: ‘No haridan na kis ta di ing di pike di ura hinanawat tano nian na pokomau tano Not no Sipsip.’ ” Ma iga tange bileng be, “Karek a nianga tutuno tane God.”

¹⁰ Io, ma iou ga puko sur utusu ra parpares na kakine be ni lotu tupas ie. Iesene iga tange tagu, “Waak um u gil hobi! Der bakut mon airuo tultule tane God tikai ma ira hinsaam ing di la murmur no tutuno Jisas ga hapuasne ie. Hobi kaie, nu lotu tupas God! Kinong urah, no tutuno nong Jisas ga hapuasne ie i hadades ira tangetus ura nianga.”

Jisas ga tapukus ma iga paas hasur dong ing di ura hinarubu ma ie.

¹¹ Io, ma iou ga nes no mawe ga tapapos ter. Ma kaia tike ponponiana hos. Ma nong ga kisi ter ie di ga kilam ie be “Nong i Gil Haruatne no nuno Nianga,” ma “Nong i Tutuno.” Ing na harubu ma tikenong be na kure tikenong, pai nale gil ta sasana. No nuno hinarubu ma no nuno harkurai

i takados. ¹² Ira iruo matana dur ga haruat ma ra kalamena eh. Ma a haleng na balaparik na lilie tano uluno. Ma tike hinsang di gate pakat ter tana. Ma pata tikenong ga nunure no hinsana. Aie sene iat mon. ¹³ Iga sige ter tike sigasige i hung ma ra de. Ma no hinsana be, no Nianga tane God. ¹⁴ Ira umri metuma ra mawe di ga murmur ie ma di ga kisi ira ponponiana hos. Ma di ga sige ter ira bilai na sigasige. Ma ira nudi sigasige a ponponiana ma i gamgamatien. ¹⁵ Ma tike ninian na sele ga hanasur tano hono. Ma ikin ra sele ura hgae ira huntunana bakut tano ula hanuo. Ma nong ga kisi ter no hos na balaure ma ina kure hadades di. Na papasuane di ma no but na ngalngaluan tane God, no Dadeswana, hoke tikenong na papasuane ira gerep ura gil wain. ¹⁶ Ma di gate pakat no hinsana tano nuno sigasige ma tano pawana. Ma i horek: “No Tamat na king ta ira king bakut ma no Tamat na Watong ta ira watong bakut.”

¹⁷ Io, ma iou ga nes tike angelo ga tur ter tano matana kasasa. Ma iga kakongane nalu ter ta ira mon bakut ing di ga papar tuma ra mahuo. Ma iga tange horek: “Mu hilo! Mu na kis hulungan tano tamat na gil nian tane God. ¹⁸ Mu hilo waing mu nage en ira ureti di ira king ma ira but na umri ma ira ut na baso. Ma mu na en bileng ira hos ma dong ing di kisi ter di. Ma mu na en ira ureti di ira turadi bakut, di ira tultule ma di ing pa dile tultule bileng, ira watong ma ira maris.”

19:12 Dan 10:6; Ninanaas 1:14; 2:17   **19:13** Ais 63:1-3; Jon 1:1,14   **19:15** Sam 2:9; Ninanaas 1:16; 14:20   **19:16** Ninanaas 17:14   **19:17** Ese 39:17-20

¹⁹ Io, ma iou ga nes no raaia ma ira king tano ula hanuo tikai ma ira nudi umri. Di gate hanawat hulungan ura tut na hinarubu ma nong ga kisi ter no hos tikai ma ira nuno umri. ²⁰ Ma nong ga kisi ter no hos ga palim kawase no raaia tikai ma no tangetus harabota nong git gilgil ira hakilang na kinarup utano raaia. No tangetus harabota git paapalim hobi kaie igit hakale ira matanabar ing di ga hatur kawase no hakilang tano raaia ma di ga lotu tupas no nuno palimpuo. Ma nong ga kisi ter no hos ga ise halilon hasur dur ter tano lulur na eh, a solam ma ra lulungo kanaia tana. ²¹ Ma nong ga kisi ter no hos ga ubu bing ira mes na turadi ma no nuno sele na hinarubu nong ga hanasur mekaia tano hono. Ma ira mon di ga ian hahos ta ira ureti di ira turadi.

20

No angelo ga banus bat Satan tike arip na tinohon, ma ira matanabar tane Kraiss di tut hut baling sukun ra minat.

¹ Io, ma iou ga nes tike angelo ga hanana sur metuma ra mawe. Ma iga hatur kawase no dades ura paapos no matanangas tano lulur pata ta haphapatam tana. Ma iga palim ter tike dades na hinhiran sakit. ² Io, iga palim kawase no tamat na si. Aie ikino si menalalie sakit. Da kilam ie be no Ut na Hartutung, be Satan. Ma no angelo ga hiis kawase ie tuk ter be tike arip na tinohon na sakit. ³ Io, no angelo ga ise ie tano lulur ma

iga banus bat ie be nahula hakale habaling ira huntunana bakut tano ula hanuo. Ma ne Satan na kis ter kaia tuk ter be no arip na tinohon na pataam. Namur um, tikenong na halangalanga ise ie. Ma ne Satan na langalanga ra kumkumina pana bung mon.

⁴ Io, ma iou ga nes ari di ga kis ter ta ira kinkinis na gil harkurai. Ma ne God gate ter ra kinkinis na harkurai ta di. Ma iou ga nes bileng ira tanua dong ing di gate kut do di. Ma di ga kut do di kinong di ga harpir ma no nianga tane God ma di ga hininaawas ta ira tutuno utano nilon tane Jisas. Pa di gale lotu tupas no raaia be no nuno palimpuo. Ma pa di gale hatur kawase no hakilang tano raaia ta ira punare di be ira luma di. Ma di ga lon baling ma di ga harkurai tikai ma ne Kraiss tike arip na tinohon. ⁵ (Io, ma ira mes na minat pa di gale lon baling tuk ter no arip na tinohon ga pataam.) Ma ikin no luaina tuntunut hut sukun ra minat. ⁶ Dong ing di na tut hut tano luaina tuntunut hut sukun ra minat, no haridan na kis ta di ma di na gamgamatien. No airuo na minat pai nale tale be na kure kawase di. Pata. Di na ngan hoke ira pris tupas God ma ne Kraiss. Ma di na harkurai tikai ma ie ta tike arip na tinohon.

Di halangalanga leise Satan ma di kure hgae habaling ie.

⁷ Ma ing be no arip na tinohon gate sakit, di ga halangalanga leise Satan mekaia ra katano na

harpadano. ⁸ Io, ma ina hana ukaia ta ira ihet na busunpit tano ula hanuo ura hakale lamus ira huntunana. Da kilam di be Gok ma ne Magok. Ma iga lamus hulungan di ura hinarubu. Ma ira nudi winawas i manga haleng sakit haruat ma ira iono tusu na waseser. ⁹ Di ga hanana ma ira katano ga hung ma di. Ma di ga tur luhutane no taman nong God i sip ie, ing ira nuno gamgamatien na matanabar tus di la kiskis kaia. Iesene a eh ga hanasur metuma ra mawe igom hgae di. ¹⁰ Ma di ga ise Satan tano lulur na eh, a solam ma ra lulungo kanaia tana. Aie nong ga hakale lamus ira matanabar. Ma no raaia ma no tangetus harabota dur kanaia kaia tuei. Ma duhat na kilingane ra ngunungut hathatikai ma pai nale pataam.

Ira minat di tur ter ra harkurai.

¹¹ Io, ma iou ga nes tike mangana tamat na ponponiana kinkinis na gil harkurai. Ma tikenong ga kis ter tana. No ula hanuo ma no mawe dur ga hilo leh ra matmataa tana ma dur ga buner harsakit. ¹² Iou ga nes ira minat, di ira maris ma di ira watong. Di ga tur ter menalalie tano kinkinis na gil harkurai ma di ga papos ira pakpakat. Ma di ga papos tike mes na pakpakat bileng, aie no pakpakat na nilon. Ma nong i kis ter tano kinkinis na gil harkurai ga kure di haruat ma ira nudi gingilaan ing di gate pakat ter tano pakpakat. ¹³ Io, ma no tes ga ter pukus

---

20:8 Ese 38:2,9,15-16   **20:9** 2Kng 1:10   **20:10** Sam 11:6;
 Ninanaas 19:20; 21:8   **20:12** Dan 7:9-10; Matiu 25:31-46;
 Apostolo 17:31; 2 Korin 5:10; Ninanaas 13:8   **20:13** Rom 2:6; 1
 Pita 1:17; Ninanaas 2:23; 22:12

ira minat ing di ga kis ter tana. Ma no minat ma no taman na minat dur ga gil bileng hobi. Ma nong ga kis ter tano kinkinis na gil harkurai ga kure di tiketike haruat ma ira nudi gingilaan. ¹⁴ Ma iga ise no Ngas na Minat ma no Taman ta ira Minat ter tano lulur na eh. Ma no lulur na eh, aie no airuo na minat. ¹⁵ Ma ing be pa di gale nes no hinsana tikenong tano pakpakat na nilon, di ga ise hasur ie tano lulur na eh.

21

A sigar mawe ma a sigar ula hanuo dur hanawat.

¹ Io, ma iou ga nes tike sigar mawe ma tike sigar ula hanuo kinong no luaina mawe ma no luaina ula hanuo dur gate buner leh. Ma pata baling um ta tes. ² Iou ga nes no Halhaaliena Taman. Aie no Sigar Ierusalem. Ma iga hananasur mekaia hone God metuma ra mawe. Ma iga taguro ter hoke tike haine i ura tinolen. Ma di gate hamar timaan ie be no nuno tunana nage nes ie hoke tike melmel na haine. ³ Io, ma iou ga hadade ra tamat na ingana tikenong ga hanawat metuma ra tamat na kinkinis na harkurai. Ma iga tange be, "Nes baak! No kinkinis tane God ikana nalam in ta di ira turadi. Ma ne God na kis tikai ma di. Ma a nuno matanabar um di ma ne God iat na kis tikai ma di ma a nudi God um ie. ⁴ Na ros ira lur na mata di. Ma pata baling um ta minat

---

21:1 Ais 65:17; 2 Pita 3:13   **21:2** Ais 52:1; 61:10; Hibr u 11:16; 12:22; Ninanaas 3:12   **21:3** WkP 26:11,12; Ese 37:27; Sek 2:10; 2 Korin 6:16   **21:4** Ais 35:10; 65:19; Ninanaas 7:17

be ta tapunuk. Ma pata bileng ta sunuah be ta ngunngutaan kinong ira linge menalalie ite pataam.”

⁵ Io, ma nong ga kis ter tano tamat na kinkinis na harkurai ga tange be, “Iou gilgil hasigarna ira linge bakut!” Ma iga tange be, “Pakat kawase kakarek kinong karek ra nianga i tutuno ma i tale be tikenong na so no nuno nurnur ine.”

⁶ Ma iga tange tagu, “Ite pataam um! Iou no Hathatahun ma no Haphapatam. Iou no Luaina ma no Hauhawatne. Nesi nong i sip maru, iou ni hamamo bia mon ie ma ra taho tano puat na nilon. Ma pai nale kul. ⁷ Nesi tikenong i harubu timaan ma i paas hasur ira walwalaam, iou ni tabar ie ma kakarek ra linge bakut. Iou um no nuno God ma a natigu um ie. ⁸ Iesene ari, a nudi katano no lulur na eh, a solam ma ra lulungo kanaia tana. Ma di ira mangana turadi horek: ira ut na bunurut, ira tabuna nurnur, ira ut na sana, ira ut na harubu bingibing bia, ira ut na ser magirmagir, ira ut na lotu tupas ira palimpuo, ira ut na harakale, ma dong ing di noh tikai ma tikenong paile nuno ie. Di na hana ter tano lulur na eh. Ma aie no iruo na minat.”

A mangana taman so no sigar Ierusalem.

⁹ Io, ma tikenong ta ira liman ma iruo na angelo ing di ga palim ter ira liman ma iruo na gingop ga hanawat ukira ho iou. Ma kike ra gingop di ga hung ter ma ira liman ma iruo

---

21:5 2 Korin 5:17   **21:6** Ais 55:1; Jer 2:13; Jon 7:37; Ninanaas 1:8,17; 22:17   **21:7** 2Sml 7:14; Sam 89:26-27   **21:8** Matiu 25:41; Hibrui 10:38-39; Ninanaas 20:15; 22:15

na hauhawatna tirih. Ma iga tange tagu be, “Hilo! Iou ni hamanis no haine tam nong i ura totole no Not no Sipsip.” ¹⁰ Io, no dades tano Halhaaliena Tanuo ga pulus iou ma no angelo ga kap haut iou utuma tike tamat na uladih sakit. Iga hamanis no Halhaaliena Taman tagu. Ma aie ne Ierusalem. Ma no taman ga hananasur metuma ra mawe hone God. ¹¹ No taman ga murarang ma no minamar tane God. Ma iga murarang hoke tike maririsuan na hot nong a tabi matana. Ma iga palai hoke ra galas. ¹² Ma a mon tamat na kengkeng na balo luhutane ie. A sangahul ma iruo na matanahala tano balo. Ma a sangahul ma iruo na angelo di ga kis ter ta kike ra matanahala. Io, ma ta kike ra matanahala di ga pakat ter ira sangahul ma iruo na hinsa di ira sangahul ma iruo na huntunana gar na Israel. ¹³ Ma aitul a matanahala tike palpal ta ira ihet na balo. ¹⁴ Ma a sangahul ma iruo na bura hot ura hatur hadades no balo tano taman. Ma di gate pakat ter ira sangahul ma iruo na hinsa di ira apostolo tano Not no Sipsip ter ta kike ra burana hot.

¹⁵ No angelo nong ga wowor ma iou ga palim ter tike linge hoke tike pana parange. Di ga gil ie ma ra gol. Ma iga palim ter ie ura hapupuo no taman ma no balo ma ira matanahala tana. ¹⁶ Ira ihet na balo tano taman di lawas haruat. Io, iga hapupuo ira ihet na balo ma di tiketike di haruat ma 2,200 kilomita. Ma no kengkeng utuma nalu tano balo ga haruat bileng ma 2,200

kilomita. ¹⁷ Ma no tamtapagas tano balo ga haruat ma 144 na laha. Ma ing be no angelo ga hapupuo no balo, ira laha ga haruat mon ma ira laha ira turadi di la hapupuo. ¹⁸ Di gate gil no balo ma tike mangana maririsuan na hot nong a tabi matana. Ma no taman di ga gil ie ma ra gamgamatien na gol. Ma no taman ga palai hoke ra galas. ¹⁹ Di ga hamar ira burana hot ing di ga hatur hadades no balo. Di ga hamar kike ra burwana hot ma ira maririsuan na hot. No luaina burwana hot i nanaas hoke ra puspupus na marite. No airuo i ngan hoke no mawe. No aitul i manga gilotgilot. No aihet i haruat ma ira pana pos. ²⁰ No liman i dardaraan ma i ponpon. No liman ma tike i nanaas hoke ra puspupus na bolbol. No liman ma iruo i nanaas hoke ira puspupus na hahoor. No liman ma itul i ngan hoke ra puspupusno no tamat na kadolkadol. No liman ma ihet i nanaas hoke ra ionga. No sangahul i ponponiana. No sangahul ma tike i haruat ma ira puspupus na kanawa. No sangahul ma iruo i ngan hoke ra gamara i lamar. ²¹ Di gate gil ira sangahul ma iruo na matanahala ma ira sangahul ma iruo na tultur a kalagi. Di gate gil no ngas tano taman ma ra gamgamatien na gol. Ma iga palai hoke ra galas.

²² Io, ma iou pai gale nes ta tamat na hala na lotu naramon tano taman kinong no Dades na Watong God ma no Not no Sipsip, dur haruat ma tike tamat na hala na lotu ta ikino taman. ²³ No taman pai gale supi ter ra madares tano

kasasa be no teka. Pata. No minamar tane God i hamadares ter ie ma no Not no Sipsip aie i haruat ma no lulungo tano taman. ²⁴ Ira huntunana bakut tano ula hanuo di na lon kaia ra madares tano taman. Ma ira king tano ula hanuo di na lala kaia tikai ma ira minamar ta di. ²⁵ Ma pai nale tabanus ira matanahala kinong pata ta kadado kaia. ²⁶ Ira huntunana bakut tano ula hanuo di na lala kaia tikai ma ira minamar ta di ma ira nudi kinkinis na watong. ²⁷ Pata ta bilingana linge na lala kaia. Ira ut na harakale ma dong ing di gilgil ira sana tintalen ing da mikmikiane, pa di nale lala bileng kaia. Di sene mon ing di gate pakat ter ira hinsa di tano pakpakat na nilon tano Not no Sipsip, di na lala kaia.

22

¹ Io, ma no angelo ga hamanis no taho na nilon tagu. Ma no taho ga manga madares hoke ra galas. Iga puat huat menapu tano tamat na kinkinis na harkurai tane God ma no Not no Sipsip. ² Ma iga sel nalamina tano ngas tano taman. Ma no dahe na nilon ga tur ter kaia ta ira iruo gagene no taho. A sangahul ma iruo na pana ga huei tike tinohon, tike pana tike teka. Ma ira pana no dahe ura haalon ira huntunana. ³ Ma pata ta nong God gate kure hagae na kis naramon tano taman. No tamat na kinkinis na harkurai tane God ma no Not no Sipsip na kis kaia naramon tano taman. Ma ira tultule tane

---

21:24 Ais 60:3,5   **21:25** Ais 60:11   **21:27** Ais 52:1; Ese 44:9;
 1 Korin 6:9-10   **22:1** Ese 47:1   **22:2** Stt 2:9; Ese 47:12; Jol
 3:18; Sek 14:8

God di na lotu tupas ie kaia. ⁴ Di na nes no matmataan tana ma no hinsana na kis ta ira punare di. ⁵ Pata baling ta kadado kaia. Pa di nale supi ta madares ta tike lulungo. Ma pa di nale supi bileng no madares tano kasasa kinong God no Watong na murarang ta di. Ma di na kap ra kinkinis na gil harkurai hathatikai ma pai nale pataam.

⁶ Io, ma no angelo ga tange tagu, “Kike ra nianga i tutuno ma i tale be ira turadi di na so ira nudi nurnur ine. No Watong, aie no God ta di ira tangetus. Ila kurkure di be di na ianga. Ma ite tule no nuno angelo ter ta ira nuno tultule. Ma no angelo na hamanis ta di ira linge i ura hinanawat haiah.”

Jisas na tapukus baling.

⁷ Ma ne Jisas ga tange be, “Hadado baak! Hutate um ma ni hanawat! No haridan na kis ta ikino nong i taram ira nianga na tangetus ta ikin ra pakpakat.”

⁸ Iou mon, Jon, iou ga nes ma iou ga hadade kike ra linge. Ma be iou gate hadade ma iou gate nes, iou ga puko utusu ra parpares na kakine no angelo ura lotu tupas ie. Aie nong ga hamanis kike ra linge tagu. ⁹ Iesene iga tange tagu, “Waak um u gil hobi! Der bakut mon airuo tultule tane God tikai ma ira tangetus, ira tasim. Ma dait bakut tikai ma di bileng ing di la tartaram ira nianga ta ikin ra pakpakat. Hobi kaie, nu lotu tupas God!”

22:4 Matiu 5:8; Ninanaas 3:12   **22:5** Dan 7:18,27; Ninanaas 5:10; 20:6; 21:23,25   **22:6** Ninanaas 1:1   **22:7** Ninanaas 1:3
22:8 Ninanaas 19:10

¹⁰ Io, ma iga tange tagu, “Waak u banus bat ira nianga na tangetus ta ikin ra pakpakat kinong no pana bung ite hutate be kike ra linge na hanawat.

¹¹ Nesi tikenong ila gilgil ra sasana, da waak ter iat ie na gilgil ra sasana hobi. Ma hobi bileng ta nong ila gilgil ira bilingana tintalen. Da waak ter iat ie hobi be na gilgil ira bilingana tintalen. Ma nesi tikenong ila gilgil ira takados na tintalen, na tahut be na gilgil iat hobi. Ma nesi tikenong ila gilgil ira gamgamatien na tintalen, na tahut be na gilgil iat ira gamgamatien na tintalen.”

¹² Jisas i tange be, “Hadado baak! Hutate um ma ni hanawat! Ing be ni hanawat iou ni palim ira numu kunkulaan. Ma iou ni kul mu tiketike haruat ma ira numu pinapalim. ¹³ Iou no Hatahun ma no Hapatam. Iou no Luaina ma no Hauhawatne. Iou no Haburuana ma no Hadukduk.

¹⁴ “No haridan na kis ta di ing di gis ira nudi sigasige. Di na gis ira nudi sigasige waing di nage ian tano dahe na nilon ma di nage lala harsakit ta ira matanangas tano taman. Ma ing be di gis ira nudi sigasige, na takados be di na ian ma di na lala hobi. ¹⁵ Io, ma di ira ut na sana rusu me nataman tano tamat na taman. Ma ira ut na ser magirmagir di kis kaia bileng tikai ma ira ut na harubu bingibing bia. Ma dong ing di noh tikai ma tikenong paile nuno ie, di kis tusu nataman bileng. Ma hobi bileng dong ing di lotu tupas ira palimpuo ma di ira sana ut na hinarakale.

22:11 Dan 12:10   **22:12** Ais 40:10; Jer 17:10; Ninanaas 2:23

22:13 Ais 44:6; Ninanaas 1:8,17; 21:6   **22:14** Stt 2:9; 3:22

16 “Iou mon, Jisas, iou te tule no nugu angelo ukaia ho mu be na hinawas palai ta kike ra linge uta mu ira matanabar na lotu ta ira tamtaman. Iou no bulumenamur tano huntunana tane Dawit. Iou no tiding na malane nong i manga murarang.”

17 No Halhaaliena Tanuo i tange, “Hilo!” Ma no haine nong ga ura totole no Not no Sipsip i tange, “Hilo!” Ma nesi tikenong i hadade kakarek ra nianga, na tahut be na tange, “Hilo!” Nesi tikenong i sip maru, i tahut be na hilo. Ma nesi tikenong i sip be na kulupo bia mon tano taho na nilon ma pai nale kul, i tahut be na kulupo hobi.

18 Iou hakatom mu bakut ing mu hadade ira nianga na tangetus ta kakarek ra pakpakat. Iou hakatom mu horek: Ing be ta tikenong na pasum ta nianga ter ta kakarek ra pakpakat, God na pasum ter tana ira tirih i kis ta ikin ra pakpakat.

19 Ma ing be tikenong na kap leise ari nianga ta ikin ra pakpakat na tangetus, God na gil bileng hobi tana. Na kap ise no pinalau tana tano dahe na nilon i kis ta ikin ra pakpakat. Ma ina kap ise no pinalau tana bileng tano halhaaliena taman nong i kis ta ikin ra pakpakat.

20 Nong i hininaawas ta kakarek ra linge i tange be, “Maso! Hutate um ma ni hanawat.”

Maso. Watong Jisas, nu hilo.

21 Iou sasaring be no harmarsai tano Watong Jisas na kis tikai ma ira matanabar tane God. Amen.

22:16 Nam 24:17; Ais 11:1,10; Rom 1:3; Ninanaas 2:28; 5:5

22:17 Ais 55:1; Ninanaas 21:6   22:18 Lo 4:2; 12:32   22:20

Ninanaas 2:16

No Tahut na Hininaawas
The New Testament in the Sokarek dialect of the
Patpatar language of Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Sokarek long Niugini

Copyright © 2014 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Sokarek (Patpatar)

Dialect: Sokarek

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-03-04

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 13 Dec 2023

bbc4ab7d-0dcb-5ad0-909b-47e9fb251f1b